ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 27 MAART 2009 BETREFFENDE RADIO-OMROEP EN TELEVISIE, WAT BETREFT DE BESCHERMING VAN MINDERJARIGEN BIJ TUSSENHANDELDIENSTEN DIE DE LICHAMELIJKE, GEESTELIJKE OF MORELE ONTWIKKELING VAN MINDERJARIGEN KUNNEN AANTASTEN.

Samenvatting
Dit ontwerp van decreet wijzigt het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie met het oog op de bescherming van minderjarigen. Het ontwerp van decreet voert een decretale leeftijdsnorm van dertien jaar in voor de toegang tot tussenhandeldiensten die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. Het voorliggend voorontwerp van decreet heeft betrekking op het beleidsveld media en is gerelateerd aan het inhoudelijk structuurelement "Mediabeleid".

2. Het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2024-2029 stelt:

"*De laatste decennia hebben digitale schermen, smartphones en digitale media een onmiskenbare invloed gehad op het dagelijks leven, vooral onder jongeren. Het gebruik van die technologieën is sterk toegenomen, wat zowel positieve als negatieve gevolgen heeft voor hun ontwikkeling. Om meer inzicht te krijgen op de impact ervan, voeren we een algemeen onderzoek uit naar hoe digitale schermen en media het welzijn en gedrag van jongeren beïnvloeden. Dat onderzoek zal ons helpen eventuele negatieve gevolgen te identificeren en te bepalen welke acties of maatregelen we desgevallend kunnen nemen om het (mentaal) welzijn van onze jongeren te waarborgen. We vragen de federale overheid om de nodige stappen te zetten met het oog op het sneller en efficiënter implementeren van ons regionale beleid*.".

"*Mediawijsheid en e-inclusie worden belangrijker, bijvoorbeeld bij het herkennen van en omgaan met desinformatie. Het Vlaams Kenniscentrum Digitale en Mediawijsheid speelt daarbij een belangrijke coördinerende en stimulerende rol. De uitbreiding van mediawijsheid met bijvoorbeeld algoritmewijsheid is noodzakelijk om de Vlaming ook weerbaar te maken ten aanzien van artificiële intelligentie. De publieke omroep, maar ook het onderwijs, speelt daarbij een belangrijke rol*.".

"*We blijven inzetten op een sterke mediaregulator. We bekijken onder meer waar we de werking van de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) kunnen verbeteren.*

We nemen de implementatie van en het toezicht op relevante Europese verordeningen mee in deze oefening.".

3. De beleidsnota Media 2024-2029 stelt in het luik SD V.2 Waarborgen van een inclusieve mediaomgeving voor gebruiker en professional, OD V.2.1 We verhogen de mediawijsheid en zorgen voor een toegankelijker en veiliger Vlaams medialandschap:

   "*Daarnaast hebben sociale media ook impact op het welzijn van jongeren. Daarom zal ik samen met andere bevoegde ministers ook onderzoek voeren naar de impact van digitale media en schermgebruik op het welzijn en het gedrag van jongeren. Indien nodig koppelen we aan de vaststellingen gerichte beleidsmaatregelen om onze jongeren te beschermen*.".

   Onder OD W.1.1. Toezicht houden op de naleving van de Vlaamse omroepregelgeving is volgende passage terug te vinden:

   "*Een van de kernopdrachten van de VRM is het toezicht houden op de naleving van de Vlaamse mediaregelgeving door de openbare omroeporganisatie, de particuliere radio- en televisiesector, de dienstenverdelers, de netwerkoperatoren en de videoplatformdiensten. In uitvoering van de Digitaledienstenverordening werd de VRM aangeduid als bevoegde autoriteit. In die hoedanigheid zal hij samenwerken met de digitaledienstencoördinator BIPT en met de andere bevoegde autoriteiten*.".

4. De BBT media 2026 stelt onder het luik SD V.2 Waarborgen van een inclusieve mediaomgeving voor gebruiker en professional, OD V.2.1 We verhogen de mediawijsheid en zorgen voor een toegankelijker en veiliger Vlaams medialandschap:

   "*In 2026 bouwen we resoluut verder aan het Vlaams actieplan Mediawijsheid 'Naar een veiligere online wereld', dat ik in 2025 nog zal lanceren samen met mijn collega-ministers van Welzijn, Jeugd, Gelijke Kansen, Innovatie, Onderwijs en Justitie. De Vlaamse Regering wil met haar digitale- en mediawijsheidsbeleid koploper zijn en élke Vlaming bereiken. In een wereld waar digitale media ons dagelijks leven doordringen en de grenzen tussen online en offline vervagen, is elke Vlaming gebaat bij sterke digitale- en mediawijze competenties. Elke Vlaming – jong, oud, kwetsbaar – moet de nodige instrumenten krijgen om kritisch, bewust en veilig te navigeren in de digitale wereld. Via dit actieplan zal ik vanuit mijn bevoegdheid omtrent mediawijsheid bekijken of en hoe we bestaande initiatieven versterken en nieuwe initiatieven ondersteunen*.".

5. Het Actieplan 'Veilig Online', dat op 19 december 205 werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering stelt onder actie 1 'Effectieve handhaving van het regelgevend kader voor de bescherming van minderjarigen':

   "*De bescherming van minderjarigen in digitale omgevingen vergt een dynamisch regelgevend kader. Europese regelgeving zoals de Digitaledienstenverordening vormt een belangrijke basis, maar de effectieve toepassing en handhaving ervan vragen bijkomende aandacht, ook op Vlaams niveau*.".

Onder actie 2 'Evaluatie en versterking van het juridisch kader rond digitale risico's' is volgende passage te lezen:

"*Vlaanderen onderzoekt welke digitale risico's vandaag onvoldoende worden afgedekt door het bestaande juridische kader. Op basis van deze analyse wordt geëvalueerd in welke mate de huidige regelgeving (on)toereikend is om deze digitale risico's effectief aan te pakken, en waar aanpassingen of versterkingen noodzakelijk zijn*.".

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

6. In Vlaanderen is sociale mediagebruik wijdverspreid, met een groot aandeel van de bevolking dat regelmatig actief is op platforms zoals TikTok, Instagram, Snapchat, Facebook en YouTube. 84% van de Vlamingen gebruikt dagelijks één of meerdere sociale mediakanalen of chatdiensten.[1] De SMI Barometer 2025, het jaarlijkse onderzoek van Arteveldehogeschool en handelsfederatie Comeos naar het sociale mediagebruik in België, voorziet cijfers per leeftijdsgroep over het sociale mediagebruik in België. Jongere gebruikers (16-24) geven de voorkeur aan Instagram (83,4% dagelijks gebruik), TikTok (71,5%) en Snapchat (70,7%), terwijl oudere gebruikers (25-39) vaker kiezen voor Facebook (75,7%) en WhatsApp (75,2%).[2]

7. Er zijn verschillende positieve effecten van sociale media. Contacten met vrienden via sociale media kunnen het sociaal kapitaal en het gevoel van verbondenheid versterken.[3] Sociale media kunnen jongeren bovendien motiveren tot zelfontplooiing, informeren over maatschappelijke thema's en hen helpen om zich creatief te uiten. Ook voor kwetsbare groepen vervullen digitale netwerken een belangrijke sociale en emotionele functie: ze kunnen bijdragen tot inclusie, zelfexpressie en toegang tot steun.[4]

8. Diezelfde technologische vooruitgang kent echter ook een keerzijde. Desinformatie verspreidt zich snel via sociale media.[5] Sensationele of bewust misleidende inhoud krijgt op deze platformen vaak voorrang, waardoor schadelijke trends sneller aan kracht winnen. Bovendien slaagt online radicalisering erin om via algoritmen extreme ideeën geleidelijk te normaliseren.[6] Platformen zoals TikTok, Youtube en Instagram verspreiden schadelijke trends die gezondheidsrisico's inhouden en toxische schoonheidsidealen normaliseren.

---

[1] De Marez, L., Sevenhant, R., Denecker, F., Georges, A., Wuyts, G. & Schuurman, D. (2024). Imec.digimeter.2023. Digitale trends in Vlaanderen. Imec.

[2] Arteveldehogeschool. (2025). SMI Barometer 2025: Onderzoek naar het social mediagebruik en de impact van influencers in België.

[3] Valkenburg, P. M. (2022). Social media use and well-being: What we know and what we need to know. Current Opinion in Psychology, 45, 101294. https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2021.12.006.

[4] Schreurs, L., Meier, A., & Vandenbosch, L. (2022). Exposure to the Positivity Bias and Adolescents' Differential Longitudinal Links with Social Comparison, Inspiration and Envy Depending on Social Media Literacy. Current Psychology, 42(32), 28221–28241. https://doi.org/10.1007/s12144-022-03893-3.

[5] Vosoughi, S., Roy, D., & Aral, S. (2018). The spread of true and false news online. MIT News. Colomina, C., Sanchez Margalef, H., & Youngs, R. (2021). The impact of disinformation on democratic processes and human rights in the world. European Parliament.

[6] Baker, C., Ging, D., Brandt Andreasen, M. (2024). Recommending Toxicity: The role of algorithmic recommender functions on YouTube Shorts and TikTok in promoting male supremacist influencers. DCU Anti-Bullying Centre Dublin City University

9. Studies tonen aan dat sociale media de mentale gezondheid van jongeren kunnen schaden. Onderzoek wijst echter steeds op conditionele effecten: niet iedereen is kwetsbaar of elk gebruik is even kwetsbaar.[7] Zo zijn er digitale ongelijkheidsfactoren die kunnen identificeren welke groepen van jongeren vatbaarder zijn voor de negatieve effecten van sociale media.[8] Jongeren die komen uit een gezin van ouders die minder mediawijs zijn, hebben bijvoorbeeld meer kans om het gevoel te krijgen geen controle te hebben over hun smartphonetijd.[9] Ook spelen de eigen competenties van jongeren een belangrijke rol. Jongeren die op een gezonde manier met hun emoties op sociale media omgaan, ervaren minder jaloezie wanneer ze zichzelf vergelijken met de perfecte plaatjes online. Daarentegen voelen jongeren die hier meer moeite mee hebben, zich vaak wel jaloers.[10] Verder spelen ongelijkheden in digitale competenties een cruciale rol. Digitale geletterdheid van de thuisomgeving blijkt een belangrijke voorspeller van welzijn en mediagebruik.[11]

10. Dit wordt ook bevestigd in het advies van de Hoge Gezondheidsraad van 4 december 2025 over de effecten van het gebruik van schermen en sociale media op jongeren.[12] De Hoge Gezondheidsraad concludeert dat de effecten van schermtijd en sociale media op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en jongeren matig zijn en sterk contextafhankelijk, maar identificeert wel fysieke risico's (o.a. slaapverstoring, oogvermoeidheid en myopie, sedentair gedrag) en psychosociale risico's (o.a. cyberpesten, sexting, grooming, blootstelling aan schadelijke inhoud zoals geweld, risicovolle challenges en eetstoornissen), met bijzondere kwetsbaarheid bij jonge kinderen en adolescenten. De Hoge Gezondheidsraad benadrukt tegelijk dat de verslechtering van mentale gezondheid van jongeren multifactorieel is en niet louter aan digitale media kan worden toegeschreven, wat relevant is voor de causaliteits- en proportionaliteitsafweging.

11. Het advies van de Hoge Gezondheidsraad roept niet op tot een verhoging van de minimumleeftijd voor toegang tot sociale mediaplatformen tot 15 of 16 jaar. Het advies pleit voor een geleidelijke toegang tot digitale media tussen 13 en 16 jaar, gekoppeld aan ouderlijke begeleiding en een verhoogde aandacht voor mediawijsheid.[13]

12. De Hoge Gezondheidsraad stelt wel expliciet dat kinderen onder 13 jaar doorgaans niet beschikken over de cognitieve en emotionele maturiteit om hun sociale-

---

[7] Vandenbosch, L., Fardouly, J., & Tiggemann, M. (2022). Social media and body image: Recent trends and future directions. Current Opinion in Psychology, 45, 101289. https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2021.12.00; Lemahieu, L., Vander Zwalmen, Y., Mennes, M. *et al.* The effects of social media abstinence on affective well-being and life satisfaction: a systematic review and meta-analysis. *Sci Rep* 15, 7581 (2025). https://doi.org/10.1038/s41598-025-90984-3.

[8] JOP (2023). JOP-monitor 2023, Jongeren in cijfers, p. 186 ev. en p. 219.

[9] Rosič, J., Schreurs, L., Janicke-Bowles, S. H., & Vandenbosch, L. (2024a). Trajectories of digital flourishing in adolescence: The predictive roles of developmental changes and digital divide factors. Child Development, 95(5), 1586–1602. https://doi.org/10.1111/cdev.14101

[10] Schreurs, L., Meier, A., & Vandenbosch, L. (2022). Exposure to the Positivity Bias and Adolescents' Differential Longitudinal Links with Social Comparison, Inspiration and Envy Depending on Social Media Literacy. Current Psychology, 42(32), 28221–28241. https://doi.org/10.1007/s12144-022-03893-3

[11] Peeters H., 'Digitale ongelijkheid bij Vlaamse kinderen en jongeren' Mediapunt, 22 januari 2026, https://www.mediapuntvlaanderen.be/updates-analyse/digitale-ongelijkheid-vlaamse-kinderen-en-jongeren#meer-weten

[12] Onderzoek is uitgevoerd en geïntegreerd op verschillende niveaus. Het HGR-advies is expliciet gebaseerd op een brede literatuurreview (met gedeeltelijke toepassing van de GRADE-methodologie) en expertinput, met aandacht voor recente studies, kwalitatief onderzoek en kwetsbare populaties, en met explicitering van beperkingen van het bewijs (o.a. zelfrapportage, cross-sectioneel onderzoek). Advies Hoge Gezondheidsraad over 'De effecten van het gebruik van schermen en sociale media op jongeren (2025)'. https://www.hgr-css.be/nl/advies/9877/de-effecten-van-het-gebruik-van-schermen-en-sociale-media-op-jongeren (hierna: "Advies Hoge Gezondheidsraad").

[13] Advies Hoge Gezondheidsraad, p. 94.

mediagebruik zelfstandig te reguleren en om adequaat om te gaan met ongepaste of schadelijke inhoud. Er wordt benadrukt dat zeer jonge kinderen bijzonder kwetsbaar zijn en dat adolescenten zich in een ontwikkelingsfase bevinden waarin impulscontrole, risicobeoordeling en zelfregulatie nog niet volledig zijn uitgerijpt. Daarnaast wijst de Hoge Gezondheidsraad erop dat vroegtijdige blootstelling aan sociale media samenhangt met verhoogde risico's op problematisch gebruik, slaapverstoring, psychosociale druk, cyberpesten en confrontatie met ongepaste inhoud. Hoewel de effecten vaak contextafhankelijk en multifactorieel zijn, wordt benadrukt dat jonge kinderen disproportioneel kwetsbaar zijn voor negatieve invloeden van digitale omgevingen.[14] Kinderen tussen 10 en 12 jaar zitten op cognitief vlak in een concreet-operationele fase. Dat betekent dat ze in staat zijn hypothetisch-deductief na te denken over concrete problemen en verschillende combinaties van redeneringen te evalueren. Ze kunnen zich echter makkelijk laten meeslepen in verhalen die er helemaal echt uitzien. Daarenboven hebben ze nog niet de vaardigheden om te begrijpen wat de gevolgen van gedrag kunnen zijn. Doordat ze sterk op zichzelf gericht zijn, is het moeilijker voor hen om zich te verplaatsen in de beweegredenen van anderen waardoor ze gevolgen van gedrag niet altijd goed inschatten. Daarenboven kan dit versterkt worden door rolmodellen die bepaald gedrag stellen zonder dat hier gevolgen aan gekoppeld zijn.[15]

13. Tegelijkertijd is het zo dat kinderen wereldwijd en in Vlaanderen op sociale media het slachtoffer waren van *grooming* en dat misdaadorganisaties de platformen gebruiken om kinderen voor criminele doeleinden te werven. Momenteel nemen de platformen onvoldoende maatregelen om deze maatschappij-ontwrichtende praktijken te stoppen. Daarnaast besliste de Europese Commissie al bijvoorbeeld om TikTok Lite niet in de Europese Unie toe te laten wegens het verslavende effect en negatieve gevolgen voor de fysieke en mentale gezondheid van gebruikers. Meer algemeen stelde de Commissie vast dat een aantal zeer grote online platformen onvoldoende maatregelen nemen omtrent de verspreiding van illegale inhoud binnen de EU op hun platformen. Bijvoorbeeld inzake gemanipuleerde seksueel expliciete afbeeldingen en materiaal van seksueel misbruik van kinderen. Deze risico's zijn dermate systemisch van aard dat de Commissie zich genoodzaakt zag verschillende onderzoeken te openen en ook maatregelen te nemen ten aanzien van deze platformen.

14. Op heden is er geen wettelijke leeftijdsgrens die de toegang tot sociale mediaplatformen verbiedt. Artikel 8 van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) stelt een leeftijdsgrens aan de mogelijkheid om autonoom toe te stemmen met de verwerking van persoonsgegevens door aanbieders van diensten van de informatiemaatschappij (zoals sociale media). De algemene regel is dat een minderjarige de leeftijd van 16 jaar moet hebben bereikt om geldig te kunnen toestemmen. Lidstaten mogen die minimumleeftijd evenwel verlagen, op voorwaarde dat deze niet lager is dan 13 jaar. De federale kaderwet[16] stelt dat minderjarigen in België vanaf 13 jaar kunnen instemmen met de verwerking van hun persoonsgegevens om gebruik te kunnen maken van diensten van de informatiemaatschappij, zoals sociale media. Dit is een

[14] Advies Hoge Gezondheidsraad , p. 94.
[15] https://www.goedgezien.tv/nl-be/over-goedgezien/10/
[16] Art. 7 Wet 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, *BS* 5 september 2018.

algemene regel die beoogt de persoonsgegevens van de betrokkenen te beschermen.

15. Op basis daarvan hebben de meeste sociale mediaplatformen in hun gebruiksvoorwaarden een minimumleeftijd van 13 jaar opgenomen om een account te mogen aanmaken en de dienst te gebruiken. Deze grens wordt doorgaans door de sociale mediaplatformen als absolute ondergrens geformuleerd in de contractuele voorwaarden, zonder uitzondering voor ouderlijke toestemming. Dat betekent dat, hoewel de AVG toelaat dat onder de nationale digitale toestemmingsleeftijd verwerking kan plaatsvinden mits toestemming van de ouders, platformen er in de praktijk voor kiezen om hun dienst niet open te stellen voor kinderen jonger dan 13 jaar, ook niet met ouderlijke toestemming. Dit betekent ook dat platformen in principe niet wettelijk verplicht zijn om de leeftijdsgrens van 13 jaar te hanteren, zolang zij voldoen aan de vereisten rond ouderlijke toestemming. Het valt bijgevolg niet uit te sluiten dat in de toekomst sociale mediaplatformen deze leeftijdsgrens verlagen. Platformen moeten daarbij wel waarborgen dat minderjarigen onder de 13 jaar ouderlijke toestemming verkrijgen om een account aan te maken.

16. Ondanks dat de meeste sociale mediaplatformen een leeftijdsgrens van 13 jaar hanteren in hun algemene voorwaarden, geeft 84% van de ouders aan dat hun kind een eerste eigen account op sociale media aanmaakte voor de minimumleeftijd van 13 jaar. Volgens het Medianest rapport van 2025 ligt de gemiddelde leeftijd waarop kinderen en jongeren volgens hun ouders een eerste eigen account aanmaken op sociale media op 10 jaar en 3 maanden. Slechts 13% van de kinderen maakte hun eerste account aan vanaf dat ze de wettelijke minimumleeftijd bereikt hadden.[17]

17. Het toezicht op de naleving van de leeftijdsgrens van 13 jaar inzake de verwerking van persoonsgegevens berust bij de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA). In de praktijk dienen we vast te stellen dat de handhaving beperkt blijft waardoor de feitelijke toegang van kinderen onder 13 jaar, ook zonder ouderlijke toestemming, tot sociale mediaplatformen veelvuldig voorkomt.[18] In andere landen zoals het Verenigd Koninkrijk wordt die leeftijdsgrens strenger gehandhaafd. Zo heeft de Britse gegevensbeschermingsautoriteit, de Information Commissioner's Office (ICO), op 4 april 2023 een sanctie van 12,7 miljoen pond opgelegd aan TikTok voor schendingen van de GDPR-regels. De ICO stelde vast dat TikTok zijn diensten aan naar schatting 1,4 miljoen Britse kinderen onder de 13 jaar had geleverd en daarbij persoonlijke gegevens van deze kinderen heeft verwerkt zonder geldige ouderlijke toestemming en zonder adequate leeftijdscontrole. De toezichthouder oordeelde dat TikTok onvoldoende had gedaan om onder-13-jarigen van het platform te weren en geen redelijke maatregelen had genomen om ouderlijke toestemming te verkrijgen of te verifiëren, ondanks dat de eigen gebruiksvoorwaarden een minimumleeftijd van 13 jaar voorschrijven.[19]

---

[17] Medianest Cijfers 2025. Onderzoek in Vlaanderen naar het mediagebruik van 0- tot 18- jarigen en mediaopvoeding in gezinnen. https://www.medianest.be/onderzoek

[18] Zie randnummer 16; Medianest Cijfers 2025. Onderzoek in Vlaanderen naar het mediagebruik van 0- tot 18- jarigen en mediaopvoeding in gezinnen. https://www.medianest.be/onderzoek

[19] https://ico.org.uk/action-weve-taken/enforcement/2023/05/tiktok/?utm_source=chatgpt.com

18. Aangezien veel kinderen toegang verkrijgen tot platformen vóór de leeftijd van 13 jaar blijkt de handhaving van zowel de sectorale leeftijdsgrens als de regels inzake gegevensbescherming ontoereikend. Een regelgevend ingrijpen is bijgevolg noodzakelijk.

Juridisch kader toegangsbeperking

19. Op 17 februari 2024 trad de verordening 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG (hierna: "Digitaledienstenverordening') in werking. Het betreft een verordening die rechtstreeks toepasselijk is in alle lidstaten. Zij is bindend in al haar onderdelen en behoeft geen omzetting in nationaal recht. De Digitaledienstenverordening beoogt een volledige harmonisatie van de regels die van toepassing zijn op aanbieders van tussenhandeldiensten binnen de interne markt, met als doel een veilig, voorspelbaar en betrouwbaar online-ecosysteem te waarborgen, maar stelt geen uniforme minimumleeftijd vast voor toegang tot sociale mediadiensten.[20] Zij maakt een onderscheid tussen verschillende categorieën van tussenhandeldiensten (mere conduit, caching, hosting) en legt bijkomende verplichtingen op aan onlineplatforms en zeer grote onlineplatforms (VLOP's) en zeer grote onlinezoekmachines (VLOSE's), afhankelijk van hun rol, schaal en maatschappelijke impact. Het normatieve model is in belangrijke mate risicogebaseerd: hoe groter het bereik en de potentiële impact, hoe zwaarder de verplichtingen inzake risicobeoordeling, risicobeperking, transparantie en externe audit. Specifiek met betrekking tot minderjarigen bepaalt artikel 28 van de Digitaledienstenverordening dat aanbieders van voor minderjarigen toegankelijke onlineplatforms passende en evenredige maatregelen moeten nemen om een hoog niveau van privacy, veiligheid en beveiliging van minderjarigen te waarborgen.

20. Op 14 juli 2025 publiceerde de Europese Commissie richtsnoeren inzake de toepassing van artikel 28 van de Digitaledienstenverordening betreffende de bescherming van minderjarigen online.[21] Deze richtsnoeren geven richting aan de interpretatie en operationalisering van de in de Digitaledienstenverordening vervatte zorgvuldigheidsplichten. Zij concretiseren welke maatregelen als passend en evenredig kunnen worden beschouwd om een hoog niveau van privacy, veiligheid en beveiliging van minderjarigen te waarborgen, onder meer inzake leeftijdscontrole, standaardinstellingen, aanbevelingssystemen, ontwerpkeuzes en risicobeperking. De richtsnoeren bepalen evenwel geen geharmoniseerde leeftijdsgrens voor toegang tot onlineplatforms. Integendeel, zij verwijzen op dat punt naar nationale leeftijdsgrenzen*: "wanneer het Unierecht of het nationale recht, overeenkomstig het Unierecht, een minimumleeftijd voorschrijft voor toegang tot bepaalde producten of diensten die op enigerlei wijze op een onlineplatform worden aangeboden en/of weergegeven, met inbegrip van specifiek gedefinieerde categorieën onlinediensten voor sociale media.".* De richtsnoeren stellen ook dat in het geval van zo een nationale minimumleeftijd, het gebruik van toegangsbeperkingen ondersteund door leeftijdsverificatiemethoden een passende en evenredige maatregel kan zijn om een hoog niveau van privacy, veiligheid en beveiliging van minderjarigen te waarborgen. Die verwijzing naar nationale of

[20] Zie overweging nr. 9 Digitaledienstenverordening.

[21] Mededeling van de Commissie houdende richtsnoeren inzake maatregelen om een hoog niveau van privacy, veiligheid en beveiliging voor minderjarigen online te waarborgen, overeenkomstig artikel 28, lid 4, van Verordening (EU) 2022/2065, C/2025/5519,

Unierechtelijke minimumleeftijden moet worden gelezen binnen de grenzen van artikel 28 van de Digitaledienstenverordening. Artikel 28, lid 1, verplicht aanbieders van voor minderjarigen toegankelijke onlineplatforms om passende en evenredige maatregelen te nemen om een hoog niveau van privacy, veiligheid en beveiliging van minderjarigen binnen hun dienst te waarborgen. De bepaling schrijft evenwel niet voor dat elke nationale leeftijdsgrens automatisch moet worden gehandhaafd via leeftijdsverificatie. De richtsnoeren hebben een belangrijke interpretatieve en handhavingsoriënterende waarde, maar vervangen de proportionaliteitsbeoordeling van artikel 28 niet. De keuze voor een concreet systeem van leeftijdscontrole moet daarom steeds worden beoordeeld in het licht van de aard van de dienst, de risico's voor minderjarigen, de beschikbare technische mogelijkheden, de effectiviteit van de maatregel, de beginselen van gegevensminimalisatie en de impact op de grondrechten van gebruikers. Om die reden schrijft dit ontwerp geen verplicht gebruik van officiële identificatiedocumenten, eID, rijksregisternummer of een andere specifieke verificatietechniek voor. De aanbieder moet een systeem van leeftijdscontrole voorzien dat effectief is om de leeftijdsgrens te waarborgen en tegelijk voldoet aan de vereisten inzake privacy, gegevensbescherming, veiligheid en gegevensminimalisatie. Daarmee wordt aangesloten bij het risicogebaseerde en proportionele normatieve kader van de Digitaledienstenverordening.

21. De handhaving ten aanzien van tussenhandeldiensten binnen het kader van de Digitaledienstenverordening is georganiseerd via een gelaagd toezichtmechanisme. Elke lidstaat heeft een digitaledienstencoördinator en eventuele andere bevoegde sectorale autoriteiten aangewezen die bevoegd zijn voor het toezicht op en de handhaving ten aanzien van aanbieders van tussenhandeldiensten die op zijn grondgebied gevestigd zijn. De bevoegde autoriteiten en de digitaledienstencoördinator werken samen met andere nationale autoriteiten in grensoverschrijdende dossiers. Voor zeer grote onlineplatforms (VLOP's) en zeer grote onlinezoekmachines (VLOSE's) berust de exclusieve toezicht- en handhavingsbevoegdheid bij de Europese Commissie. De Commissie kan in dat kader informatie opvragen, inspecties verrichten, voorlopige maatregelen opleggen en administratieve geldboeten opleggen bij niet-naleving van de in de Digitaledienstenverordening opgenomen verplichtingen, waaronder de verplichtingen inzake risicobeoordeling en risicobeperking met betrekking tot de bescherming van minderjarigen (artikel 28). De handhaving van verplichtingen die voortvloeien uit de Digitaledienstenverordening verloopt derhalve primair via dit geharmoniseerde Europese kader, met een duidelijke rolverdeling tussen nationale toezichthouders en de Europese Commissie.

22. In Vlaanderen is de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) aangeduid als bevoegde autoriteit in de zin van artikel 49.1 van de Digitaledienstenverordening in artikel 176/10 van het decreet van 17 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie. De aanduiding van de nationale digitaledienstencoördinator (BIPT), de werking en de samenwerking met de bevoegde autoriteiten zoals de VRM, is geregeld in het samenwerkingsakkoord van 3 mei 2024 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap inzake de gecoördineerde gedeeltelijke tenuitvoerlegging van verordening (EU) 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG (Digitaledienstenverordening).

23. De Europese Commissie heeft recent publiekelijk verduidelijkt dat lidstaten het recht hebben om een digitale minimumleeftijd vast te stellen voor hun burgers, op voorwaarde dat een dergelijke nationale regeling verenigbaar is met het Unierecht. Indien aan die voorwaarde is voldaan, zullen de nationale bevoegde autoriteiten instaan voor de handhaving van die minimumleeftijd voor de tussenhandeldiensten die onder hun bevoegdheid vallen. Voor de zeer grote onlineplatforms (VLOP's) zal de Europese Commissie toezien op de naleving overeenkomstig de Digitaledienstenverordening. De Europese Commissie benadrukte daarbij dat het aan de Europese Unie toekomt om te verzekeren dat platformen beschikken over toereikende leeftijdscontrole-instrumenten om een nationale leeftijdsgrens effectief uitvoerbaar te maken, en dat bijkomende verplichtingen voor de grootste sociale mediaplatformen uitsluitend kunnen voortvloeien uit de Digitaledienstenverordening.[22] Deze verklaring volgde naar aanleiding van het wetsvoorstel dat goedgekeurd werd door Franse Assemblée Nationale. Het wetsvoorstel voorziet in een wettelijke leeftijdsbeperking van 15 jaar voor toegang tot sociale mediadiensten.

Intra-Belgische bevoegdheidsverdeling

24. De gemeenschappen zijn overeenkomstig artikel 4, 6° BHWI bevoegd voor "de inhoudelijke en technische aspecten van de audiovisuele en de auditieve mediadiensten met uitzondering van het uitzenden van mededelingen van de federale regering". Dit omvat alle diensten, verstuurd via elektronische communicatienetwerken, die openbare informatie verspreiden en vanuit het oogpunt van degene die uitzendt, bestemd zijn voor het publiek in het algemeen of voor een deel ervan en geen vertrouwelijk karakter hebben, zelfs als het uitzenden op individueel verzoek gebeurt en ongeacht de daartoe gebruikte techniek.[23] De aspecten of functionaliteiten die geen bewegend beeld of geluid vormen, behoren als accessorium tot de mediabevoegdheid in zoverre zij functioneel en technisch geïntegreerd zijn in dezelfde dienst en de verspreiding en consumptie van audiovisuele of auditieve inhoud ondersteunen.[24]

25. De bevoegdheid van de gemeenschappen omvat de regeling in zijn geheel van videoplatformdiensten zoals Youtube, Instagram, Snapchat, X, TikTok, Facebook, enzovoort, zoals expliciet bevestigd door de Raad van State.[25] Het gaat over platformen waarvan de werking en het gebruik hoofdzakelijk zijn gericht op het aanbieden, verspreiden en consumeren van audiovisuele inhoud in de vorm van korte en langere video's, livestreams en andere vormen van bewegende beelden, al dan niet met geluid, bestemd voor het publiek in het algemeen of een deel

[22] https://www.euractiv.com/news/social-media-platforms-must-respect-frances-ban-for-under-15s-says-eu/

[23] Toelichting, *Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2232/1, 21, zie ook Grondwettelijk Hof, 14 juli 2004, nr. 132/2004, B.101-2 en 13 juli 2005, nr. 128/2005, B.7.1-2, Grondwettelijk Hof, 22 september 2004, nr. 155/2004, B.4.1 en 4.2.; Zo stelde de Raad van State in haar advies 52.043/3 punt 3.2.1.: "Dergelijke "functionaliteiten" of diensten kunnen als omroepdiensten worden gekwalificeerd indien ze vanuit het oogpunt van degene die ze aanbiedt, bestemd zijn voor het publiek in het algemeen of voor een deel ervan en indien ze geen vertrouwelijk karakter hebben, zelfs wanneer ze op individueel verzoek worden aangeboden. De techniek die voor de aanbieding van die diensten wordt gebruikt, is voor die kwalificatie niet relevant, ook al wordt de dienst aan een geïndividualiseerde ontvanger bezorgd (point-to-point)."

[24] Zo oordeelde de Raad van State in het verleden al dat teletekst eveneens tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoort: Advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State, 24 mei 1984, L.15468/8 blz. 13 en 14

[25] advies nr. 68.221/3 van 16 december 2020 van de Raad van State, randnummer 4 tem. 9; advies nr. 79.682/1/V van 8 september 2026 van de Raad van State, randnummer 3.3

ervan.[26]. De audiovisuele component is daarbij niet bijkomstig, maar structureel en dominant aanwezig in de architectuur, gebruikersinterface en economische logica van deze diensten. Daaruit volgt dat de gemeenschapsbevoegdheid zich uitstrekt tot de videoplatformdienst in haar geheel, en dus eveneens tot de tekstuele, fotografische en andere functionele componenten die in dezelfde dienst geïntegreerd zijn. Deze platformen behoren, behoudens strikt afgebakende functionaliteiten met een individueel en vertrouwelijk karakter zoals privéberichten, in hun geheel onder de gemeenschapsbevoegdheid.

26. De Raad van State heeft daarnaast expliciet verklaard dat een videoplatformdienst in de zin van artikel 2, 45°/1 van het Mediadecreet (en artikel 1, lid 1 a bis) van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten) een dienst van de informatiemaatschappij is die ook een 'tussenhandeldienst' is in de zin van de digitaledienstenverordening. waar de gemeenschappen bevoegd voor zijn.[27] De gemeenschappen zijn ook bevoegd voor de normering en het toezicht op tussenhandeldiensten in de zin van de Digitaledienstenverordening die geen videoplatformdienst zijn, maar die bewegende beelden of geluid doorgeven die bestemd zijn voor het publiek in het algemeen, of aan een deel ervan, en geen vertrouwelijk karakter hebben.[28] De essentiële kenmerken voor de aflijning van mediadiensten ten opzichte van telecommunicatie zijn volgens het Grondwettelijk Hof het criterium van de bestemming (voor het publiek in het algemeen) en het karakter van de informatie (openbare informatie).[29]

27. De aan de deelgebieden toegewezen bevoegdheden moeten ruim en zinvol worden uitgelegd: ze zijn bevoegd om regels uit te vaardigen die eigen zijn of 'inherent' aan de hen toegewezen bevoegdheden.[30] De Vlaamse Gemeenschap is op grond van de voormelde gemeenschapsbevoegdheid inherent bevoegd om, met betrekking tot de activiteiten die onder haar bevoegdheid inzake audiovisuele en auditieve mediadiensten vallen, bijvoorbeeld een bindende minimumleeftijd op te leggen en maatregelen inzake leeftijdscontrole te nemen ter bescherming van minderjarigen. De Raad van State heeft naar aanleiding van de omzetting van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten[31] reeds verschillende keren bevestigd dat de bevoegdheid inzake de bescherming van minderjarigen en de bevoegdheid om verplichtingen op te leggen om maatregelen te nemen inzake leeftijdscontrole om te waarborgen dat minderjarigen geen toegang krijgen tot inhoud die hun lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling kan aantasten onder de

---

[26] De Marez, L., Georges, A. & Sevenhant, R. (2026). Imec.digimeter.2025. Digitale trends in Vlaanderen. Imec., p. 19 en 27; De Standaard, 'Social tv', of hoe sociale media op tv beginnen te lijken: "Het zijn nu zenders die continu snelle filmpjes op hun gebruikers afvuren", 22 januari 2026.; X stelt zelf op zijn officiële platform dat het "nu een video-first platform" is, waarbij video centraal staat in het gebruik en de gebruikerservaring. https://blog.x.com/en_us/topics/company/2023/transforming-the-global-town-square#:~:text=X%20is%20now%20a%20video,enabled%20long%2Dform%20video%20uploads.; Alle hier besproken diensten zijn opgenomen als 'video-sharing platforms' in de MAVISE-database van het European Audiovisual Observatory.

[27] Advies nr. 73.934/3 van 26 september 2023 van de Raad van State over een voorontwerp van decreet 'tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie tot gedeeltelijke uitvoering van [de] digitaledienstenverordening', opm. 3.8. en 3.9.; nr. 78.025/1/V van 12 augustus 2025 over een voorontwerp van decreet 'tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, met het oog op de gedeeltelijke uitvoering van de verordening (EU) 2024/900 van 13 maart 2024 betreffende transparantie en gerichte politieke reclame, van de Europese verordening mediavrijheid, en van de verordening artificiële intelligentie', opm. 3.1.3.

[28] Advies nr. 73.934/3 van 26 september 2023 van de Raad van State over een voorontwerp van decreet 'tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie tot gedeeltelijke uitvoering van [de] digitaledienstenverordening', opm. 3.8. en 3.9. Dit ligt in lijn met het arrest nr. 155/2004 van 22 september 2004 van het Grondwettelijk Hof, B.4.1 en 4.2.

[29] GwH nr. 132/2004 van 14 juli 2004, B.10.1 en B.10.2.

[30] Zie GwH 26 juni 1986, nr. 25.

[31] De toepassing van deze richtlijn wordt onverlet gelaten door de Digitaledienstenverordening.

mediabevoegdheid van de Vlaamse gemeenschap valt, zowel in het kader van televisie-uitzendingen[32] als in het kader van videoplatformdiensten[33].[34] De Raad van State achtte in haar advies de gemeenschappen eveneens uitdrukkelijk bevoegd om het classificatiesysteem inzake films, met als doelstelling bescherming van minderjarigen, uit te breiden naar andere media binnen hun bevoegdheden.[35] De bevoegdheid om een bindende minimumleeftijd op te leggen ter bescherming van minderjarigen volgt uit het arrest van het Grondwettelijk Hof van 23 februari 2005 omtrent de gemeenschapsbevoegdheid inzake sport (eveneens een culturele aangelegenheid in de zin van de Grondwet).[36]

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Voorliggend ontwerp van decreet voorziet in het nieuwe artikel 176/9/1 in een toegangsbeperking voor minderjarigen die jonger zijn dan dertien jaar, ten aanzien van tussenhandeldiensten de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten en die zijn opgenomen in de lijst, vermeld in paragraaf 2, voor zover die tussenhandeldiensten gericht zijn op het Nederlandse taalgebied en aangeboden worden in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. De toegangsbeperking beoogt het gebruik van deze platformen onder de leeftijd van 13 jaar uit te sluiten. Deze beleidsmaatregel geeft uitvoering aan de aanbevelingen van de Hoge Gezondheidsraad die stelt dat het vastleggen van een duidelijke wettelijke minimumleeftijd een zichtbaar en breed gedragen sociaal-normatief kader creëert voor alle betrokken actoren, waaronder jongeren, ouders, scholen en gemeenschappen. Ook de Vlaamse Jeugdraad roept

---

[32] Artikel 42 van het mediadecreet: "*Televisieomroeporganisaties zenden, al dan niet op individueel verzoek, geen programma's uit die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen zouden kunnen aantasten, tenzij de televisieomroeporganisatie door selectie van de tijd van uitzenden, instrumenten voor leeftijdscontrole of andere technische maatregelen waarborgt dat minderjarigen die programma's normaliter niet te horen of te zien krijgen. De maatregelen zijn evenredig aan de mogelijke schade die het programma kan berokkenen. Programma's waarin pornografische beelden of beelden van nodeloos geweld voorkomen, worden versleuteld uitgezonden of aangeboden, of worden onderworpen aan een doeltreffend ouderlijk toezicht.*

Televisieomroeporganisaties verstrekken voldoende informatie aan de kijkers over programma's die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten door middel van een systeem dat het potentieel schadelijk karakter van de programma's nader omschrijft. De Vlaamse Regering legt daarvoor de nadere voorwaarden en procedures vast.".

[33] Artikel 176/4, §1 van het mediadecreet: "*Onverminderd de toepassing van artikel XII.17, XII.18, XII.19 en XII.20 van het Wetboek van economisch recht nemen aanbieders van videoplatformdiensten de nodige passende maatregelen om: 1° minderjarigen te beschermen tegen programma's, door gebruikers gegenereerde inhoud en commerciële communicatie die hun lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen zouden kunnen aantasten als vermeld in artikel 42 van dit decreet; […]*"; Artikel 176/4, §2 van het mediadecreet: "*5° systemen voor leeftijdscontrole van gebruikers van videoplatformdiensten met betrekking tot programma's, door gebruikers gegenereerde inhoud en commerciële communicatie die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kan aantasten tot stand brengen en gebruiken; […] 7° systemen voor ouderlijk toezicht ter beschikking stellen die door de eindgebruiker van de videoplatformdienst worden beheerd voor programma's, door gebruikers gegenereerde inhoud en commerciële communicatie die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten; […].*".

[34] Advies Raad van State, Ontwerp van Decreet betreffende de radio-omroep en televisie, Parl.St. Vl.Parl. 2008-2009, Stuk 2014/1; Advies Raad van State, Ontwerp van Decreet tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2018/1808 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 tot wijziging van Richtlijn 2010/13/EU betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten (richtlijn audiovisuele mediadiensten), Parl.St. Vl.Parl. 2020-2021, Stuk 644/1

[35] Zie adv. RvS nr. 64.800/VR van 5 februari 2019 een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap 'houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van (…) tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de classificatie van films, vertoond in Belgische bioscoopzalen', opm. 3.2.1.

[36] GwH 23 februari 2005, nr. 42/2005, B.6., B.7.1., Het Hof oordeelde immers dat het tot de kern van de bevoegdheid van de decreetgever inzake sport behoort dat hij "de sportbeoefening in het algemeen en de beoefening van bepaalde sporten in het bijzonder aan voorwaarden en beperkingen kan onderwerpen". De reglementering van een sport impliceert volgens het Hof derhalve ook dat kan worden bepaald "aan welke voorwaarden de beoefenaars van die sport moeten voldoen". Derhalve achtte het Grondwettelijk Hof de Franse Gemeenschap bevoegd om sportschutters te onderwerpen aan een vergunningsplicht, die onder meer een bepaalde minimumleeftijd vereist.

op tot een striktere handhaving van de grens van 13 jaar.[37] Veel Vlamingen zijn zich onvoldoende bewust van bestaande leeftijdsgrenzen en er is onvoldoende handhaving. Een wettelijke minimumleeftijd kan de blootstelling aan risico's uitstellen en bepaalde negatieve effecten temperen. Ze creëert bovendien de ruimte om jongeren beter voor te bereiden op een bewuste en weerbare deelname aan sociale media, met een belangrijke rol voor ouders, onderwijsinstanties en organisaties die werken rond digitale opvoeding zoals Mediawijs.

28. Voorafgaand aan de keuze voor een decretaal verankerde toegangsbeperking zijn alternatieve beleidsopties onderzocht, met name sensibilisering, mediawijsheid, ouderlijke begeleiding en specifieke regulering op de inhoudelijke aspecten. Hoewel ouderlijke begeleiding en educatieve strategieën essentieel zijn, volstaan zij volgens meerdere studies niet om ontwikkelingskwetsbaarheden volledig te compenseren wanneer blootstelling op zeer jonge leeftijd plaatsvindt.[38] Onderzoek wijst uit dat, zelfs bij actieve ouderlijke betrokkenheid en media-educatieprogramma's, problematische effecten van vroeg gebruik kunnen blijven bestaan. Gedragsinterventies richten zich doorgaans op bewuste gedragsverandering, terwijl gewoonten mede worden gevormd door automatische en onbewuste processen die minder vatbaar zijn voor louter pedagogische sturing. Die alternatieven worden binnen de Vlaamse aanpak verder opgenomen, maar zijn onvoldoende om sluitende bescherming te bieden op dit moment. Door de leeftijdsgrens decretaal te verankeren wordt een duidelijke en juridisch bindende referentienorm gecreëerd die de rechtszekerheid verhoogt en effectieve handhaving mogelijk maakt binnen het bestaande toezichtskader, en wordt de beleidsdoelstelling gerealiseerd om minderjarigen structureel beter te beschermen tegen schadelijke onlineomgevingen.

29. Het advies van de Hoge Gezondheidsraad bepleit een leeftijdsgrens van 13 jaar voor niet-chatgerichte platformen, gevolgd door een begeleide en progressieve introductie met ouderlijke begeleiding, mediawijsheid en handhaving van de regelgeving. De onderliggende redenering is dat kinderen onder 13 jaar doorgaans niet beschikken over de cognitieve en emotionele maturiteit om hun sociale-mediagebruik zelfstandig te reguleren en om adequaat om te gaan met ongepaste inhoud. Boven die leeftijd wordt een algemeen verbod moeilijker afdwingbaar en is het aangewezen dat adolescenten stapsgewijs digitale burgerschapsvaardigheden ontwikkelen binnen een gereguleerd kader.[39]

30. De invoering van een wettelijke leeftijdsgrens van 13 jaar voor gebruik van tussenhandeldiensten die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten, vormt een directe uitvoering van het door de Vlaamse Regering goedgekeurde Actieplan Veilig Online. Daarin wordt vastgesteld dat de huidige sectorale leeftijdsgrenzen onvoldoende worden nageleefd, dat leeftijdscontrole ineffectief is en dat het bestaande regelgevingskader lacunes vertoont op het vlak van afdwingbaarheid.

---

[37] Digitale leefwereld: 'Jongeren willen meer grip op hun online leven', https://vlaamsejeugdraad.be/nl/adviezen/digitale-leefwereld-jongeren-willen-meer-grip-op-hun-online-leven; Advies 2510 'Digitale Leefwereld' van 5 november 2025, Vlaamse Jeugdraad.

[38] Advies Hoge Gezondheidsraad, p. 96.

[39] Advies Hoge Gezondheidsraad over 'De effecten van het gebruik van schermen en sociale media op jongeren (2025)'. https://www.hgr-css.be/nl/advies/9877/de-effecten-van-het-gebruik-van-schermen-en-sociale-media-op-jongeren, p. 94.

31. Voorliggend decreet voorziet niet in een algemene leeftijdsbeperking voor alle tussenhandeldiensten, maar beperkt zich tot tussenhandeldiensten die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten en daartoe op een limitatieve lijst worden geplaatst door de Vlaamse Regering. De maatregel is bijgevolg risicogebaseerd. De beleidsmaatregel vertrekt vanuit de logica dat een toegangsbeperking enkel gerechtvaardigd is wanneer het platform de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kan aantasten. Indien de tussenhandeldienst effectief voorziet in een veilige onlineomgeving, onder meer door passende moderatie, leeftijdsadequate ontwerpkeuzes en robuuste beschermingsmechanismen, zal de tussenhandeldienst niet worden opgenomen op de limitatieve lijst, dan wel daarvan worden verwijderd, en zal er geen toegangsbeperking gelden.

32. De limitatieve benadering maakt het mogelijk om proportioneel op te treden, en de maatregel nauwkeurig af te stemmen op het beschermingsdoel. Zij vermijdt een ongedifferentieerde beperking van digitale participatie en creëert tegelijk een duidelijke stimulans voor platformen om hun ontwerp en beleid af te stemmen op een hoog niveau van minderjarigenbescherming. Zo zijn tussenhandeldiensten bovendien verplicht om een hoog niveau van privacy, veiligheid en bescherming van minderjarigen binnen hun dienst te waarborgen voor jongeren tussen 13 en 18 jaar, in uitvoering van artikel 28 van de Digitaledienstenverordening.

33. De niet-naleving van dit decreet impliceert per definitie de niet-naleving van artikel 28 van de Digitaledienstenverordening. Daarom is artikel 52 van de digitaledienstenverordening inzake de sancties ook van toepassing.

Impactanalyse

Maatschappelijke impact: kinderen, jongeren en minderjarigen (JoKER)

34. Het ontwerpdecreet strekt tot invoering van een toegangsbeperking voor tussenhandeldiensten die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten.

35. De maatschappelijke uitdaging situeert zich in de blootstelling van minderjarigen aan risico's in digitale omgevingen en in de vaststelling dat bestaande sectorale leeftijdsgrenzen in de praktijk onvoldoende worden nageleefd. Kinderen en jongeren vormen de primaire doelgroep van de maatregel, meer bepaald minderjarigen onder 13 jaar.

36. Wat betreft de effecten van de gekozen beleidsoptie wordt ingeschat dat de maatregel een positief effect heeft op de verwezenlijking van meerdere rechten uit het Verdrag inzake de Rechten van het Kind van 20 november 1989 (IVRK). In het bijzonder draagt de maatregel bij tot de concretisering van artikel 3, dat voorschrijft dat bij alle maatregelen betreffende kinderen het belang van het kind een eerste overweging vormt, en van artikel 6, dat de Staten verplicht de ontwikkeling van het kind in de ruimst mogelijke zin te waarborgen. Door het gebruik van bepaalde tussenhandeldiensten onder de leeftijd van 13 jaar te beperken, wordt beoogd de vroegtijdige blootstelling aan schadelijke inhoud, verslavende ontwerpmechanismen en sociale druk uit te stellen, hetgeen kan bijdragen tot de bescherming van de geestelijke gezondheid en de evenwichtige ontwikkeling van het kind in de zin van artikel 24 (recht op gezondheid) en artikel

17 (bescherming tegen informatie en materiaal die schadelijk zijn voor het welzijn van het kind). De maatregel geeft tevens invulling aan de positieve verplichting van de overheid om kinderen te beschermen tegen geestelijk geweld, misbruik en exploitatie, zoals bedoeld in artikel 19 van het Verdrag, in een digitale context waarin risico's zoals cyberpesten, grooming en problematisch gebruik zich kunnen manifesteren. De beperking raakt aan de vrijheid van meningsuiting en toegang tot informatie (artikel 13) en aan de vrijheid van vereniging (artikel 15), maar deze rechten zijn niet absoluut en kunnen worden beperkt bij wet wanneer dit noodzakelijk is ter bescherming van de rechten en het welzijn van het kind. Het is net om die reden dat de Vlaamse Regering via het Actieplan 'Veilig Online' gekozen heeft om de leeftijdgrens niet te verhogen. De gekozen regeling is proportioneel, omdat zij wettelijk is verankerd, een duidelijke leeftijdsdrempel hanteert, beperkt blijft tot een afgebakende lijst van hoogrisicodiensten en gericht is op het uitstellen, niet het volledig uitsluiten, van digitale participatie van de allerjongsten van onze samenleving. Daarmee wordt een evenwicht nagestreefd tussen beschermingsverplichtingen en participatierechten binnen het kader van het Verdrag.

37. Indien het huidige beleid ongewijzigd blijft, blijft de situatie bestaan waarbij een sectorale leeftijdsgrens van 13 jaar formeel geldt, maar in de praktijk onvoldoende wordt gehandhaafd. Dit impliceert dat kinderen onder 13 jaar in aanzienlijke mate toegang behouden tot platformen waarvoor zij ontwikkelingsmatig kwetsbaar zijn.

38. Wat betreft opvolging wordt voorzien dat de effecten van de maatregel gemonitord worden in samenhang met bestaand onderzoek naar de digitale leefwereld, onder meer via relevante jeugd- en kinderrechtenmonitoringinstrumenten. In het kader van de opvolging wordt aangesloten bij het participatietraject rond digitale weerbaarheid en digitaal welzijn bij kinderen en jongeren dat wordt georganiseerd in het kader van het actieplan 'Veilig Online'. Dit traject beoogt het welbevinden en de noden van kinderen en jongeren in hun digitale leefwereld systematisch in kaart te brengen en hen als volwaardige gesprekspartners te betrekken bij de verdere uitwerking en bijsturing van het digitale beleid. Door afstemming met het participatietraject binnen het Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan wordt versnippering vermeden en wordt een coherent monitorings- en evaluatiekader uitgebouwd. De inzichten uit dit traject zullen worden meegenomen bij de evaluatie van de effecten van de leeftijdsbeperking en bij eventuele bijsturing van het decretaal kader.

<u>Armoedetoets</u>

39. Voor dit ontwerp van decreet werd geen armoedetoets uitgevoerd.

<u>Impact op de grondrechten en op het gelijkheidsbeginsel</u>

40. De voorgestelde maatregel raakt in de eerste plaats aan het recht op vrijheid van meningsuiting en informatie (artikel 10 EVRM, artikel 11 EU-Handvest, artikel 13 en 17 IVRK), in zoverre minderjarigen onder 13 jaar geen gebruik mogen maken van bepaalde sociale mediaplatformen en dus beperkt worden in hun mogelijkheid om informatie te ontvangen en zich via deze kanalen uit te drukken. Daarnaast is het recht op eerbiediging van het privéleven (artikel 8 EVRM, artikel 7 EU-Handvest) relevant, evenals het recht op bescherming van persoonsgegevens

(artikel 8 EU-Handvest), aangezien de maatregel indirect betrekking heeft op digitale participatie en gegevensverwerking. Tevens is het recht op ontwikkeling, gezondheid en bescherming tegen schadelijke invloeden (artikelen 3, 6, 19 en 24 IVRK) rechtstreeks betrokken.

41. De beperking van de vrijheid van meningsuiting en informatie is wettelijk voorzien, aangezien zij uitdrukkelijk in een decreet wordt verankerd. Zij dient een legitiem doel, met name de bescherming van de gezondheid, de rechten en vrijheden van minderjarigen en hun recht op ontwikkeling. De maatregel is beperkt tot een welbepaalde leeftijdscategorie (jonger dan 13 jaar) en tot een afgebakende lijst van als schadelijk aangemerkte sociale mediaplatformen. Er wordt geen algemeen verbod op internettoegang of digitale communicatie ingevoerd. Alternatieve informatiebronnen en communicatiemiddelen blijven toegankelijk. In die zin is de maatregel geschikt om het nagestreefde beschermingsdoel te bevorderen en proportioneel in omvang.

42. Wat het recht op privéleven en gegevensbescherming betreft, strekt de maatregel er niet toe bijkomende persoonsgegevens te verzamelen of te verwerken, noch legt hij een algemene verificatieplicht op die verder gaat dan wat reeds uit het Unierecht voortvloeit. De normatieve leeftijdsgrens beoogt net de blootstelling van jonge kinderen aan datagedreven platformomgevingen te beperken. De impact op het privéleven bestaat derhalve hoofdzakelijk in een beperking van toegang, niet in een uitbreiding van toezicht of gegevensverwerking. Deze passage moet zo worden begrepen dat het ontwerp geen specifieke technische methode voor leeftijdscontrole oplegt en niet verplicht tot het gebruik van het rijksregisternummer, de eID of een ander welbepaald identificatiemiddel. Het waarborgen van de leeftijdsgrens kan in de praktijk wel een verwerking van persoonsgegevens impliceren door de betrokken aanbieders van tussenhandeldiensten. Zij treden daarvoor op als verwerkingsverantwoordelijke en moeten de AVG naleven, in het bijzonder de beginselen van minimale gegevensverwerking, doelbinding, beveiliging en transparantie. De leeftijdscontrole moet beperkt blijven tot wat noodzakelijk is om vast te stellen of de gebruiker de leeftijdsgrens bereikt heeft.

43. Ten aanzien van het gelijkheidsbeginsel (artikelen 10 en 11 Grondwet, artikel 14 EVRM) maakt de maatregel een onderscheid op basis van leeftijd. Leeftijd is een objectief criterium dat in tal van rechtsdomeinen wordt gehanteerd om ontwikkelingsgebonden verschillen in bescherming en verantwoordelijkheid te reguleren. Het onderscheid berust op een redelijke en objectieve verantwoording, namelijk de vastgestelde ontwikkelingskwetsbaarheid van kinderen onder 13 jaar en de noodzaak om hen een verhoogde bescherming te bieden in digitale omgevingen. De leeftijdsgrens is uniform toepasbaar op alle minderjarigen onder 13 jaar en leidt niet tot een differentiële behandeling binnen deze categorie op basis van andere kenmerken. Het onderscheid is aldus pertinent en proportioneel in verhouding tot het nagestreefde doel.

44. Globaal genomen leidt de maatregel tot een beperking van bepaalde vrijheidsrechten van kinderen onder 13 jaar, maar deze beperking is wettelijk verankerd, gericht op een legitiem beschermingsdoel, proportioneel in reikwijdte en verenigbaar met het beginsel van gelijkheid en non-discriminatie. De maatregel

versterkt tegelijk andere fundamentele rechten van minderjarigen, in het bijzonder hun recht op bescherming, veiligheid, gezondheid en ontwikkeling.

Budgettaire impact

45. Dit ontwerp van decreet heeft geen budgettaire impact.

Bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op Brussel

46. Dit ontwerp van decreet heeft geen bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen. De Vlaamse Regering streeft ernaar, met het oog op een coherente bescherming van alle minderjarigen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, in overleg te treden met de bevoegde instanties van de andere gemeenschap teneinde een gecoördineerde toepassing van de leeftijdsgrenzen voor tussenhandeldiensten in dit tweetalige gebied te bevorderen.

Implementatie

47. De uitvoering van het decreet berust bij de Vlaamse Regering. Zij bepaalt de lijst van tussenhandeldiensten die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten.

48. Zoals reeds toegelicht bij de punten 20 tot 23 is de handhaving van tussenhandeldiensten binnen het kader van de Digitaledienstenverordening georganiseerd via een gelaagd Europees toezichtmechanisme. Elke lidstaat wijst een digitaledienstencoördinator en eventuele andere bevoegde autoriteiten aan die bevoegd zijn voor het toezicht op en de handhaving ten aanzien van aanbieders van tussenhandeldiensten die op zijn grondgebied gevestigd zijn. De bevoegde autoriteiten en de digitaledienstencoördinator werken samen met andere nationale autoriteiten in grensoverschrijdende dossiers. Voor zeer grote onlineplatforms (VLOP's) en zeer grote onlinezoekmachines (VLOSE's) berust de exclusieve toezicht- en handhavingsbevoegdheid bij de Europese Commissie. Het toezicht op de naleving van de toegangsbeperking, gebeurt binnen dit handhavingskader. De mediaregulatoren blijven de bevoegde instanties om toezicht te houden op de naleving van de digitaledienstenverordening voor de tussenhandeldiensten die onder de bevoegdheid van de gemeenschappen vallen. De Vlaamse Regulator voor de Media is aangeduid als bevoegde autoriteit zoals als vermeld in artikel 49 van de verordening.[40]

49. Een tussenhandeldienst wordt bijvoorbeeld automatisch op de lijst, vermeld in artikel 176/9/1, §2 van voorliggend decreet, opgenomen wanneer een bevoegde toezichthoudende autoriteit vaststelt dat die dienst geen passende en evenredige maatregelen neemt om een hoog niveau van privacy, veiligheid en beveiliging van minderjarigen te waarborgen, zoals vereist door artikel 28, lid 1, van de Digitaledienstenverordening. De naleving van artikel 28 wordt gecontroleerd door bevoegde nationale autoriteiten of door de Europese Commissie. Indien uit een beoordeling van een van die autoriteiten blijkt dat een tussenhandeldienst niet aan die vereisten voldoet, zal die dienst op de lijst worden opgenomen. De Vlaamse Regering kan zich bij de beoordeling beroepen op rechterlijke uitspraken,

[40] Art. 176/10 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie.

wetenschappelijke studies, gemotiveerde adviezen van expertenorganisaties, enzovoort. Bij die beoordeling wordt er getoetst aan de criteria die in de richtsnoeren bij artikel 28 van de DSA zijn uitgewerkt. Het betreft vooreerst de aard, de specifieke kenmerken, het beoogde of feitelijke gebruik, het bereik en de gebruikersbasis van de dienst, evenals de concrete risico's die daaruit voor minderjarigen voortvloeien. Vervolgens wordt nagegaan of de aanbieder, gelet op die risico's, effectieve en proportionele beschermingsmaatregelen heeft getroffen. Daarbij wordt gekeken naar: leeftijdsgeschikte en privacy vriendelijke standaardinstellingen, het beperken van ongewenst contact en zichtbaarheid van accounts van minderjarigen, de wijze waarop aanbevelingssystemen zijn ingericht en of deze niet leiden tot verhoogde blootstelling van minderjarigen aan schadelijke inhoud, contacten of gedragingen, de beschikbaarheid van laagdrempelige meldings-, feedback- en klachtenmechanismen, en de aanwezigheid van interne governance, middelen en verantwoordingsstructuren die de bescherming van minderjarigen structureel verankeren in het ontwerp en de exploitatie van de dienst.

50. De lijstbenadering is aldus risicogebaseerd en dynamisch. Indien een tussenhandeldienst effectief voorziet in een veilige onlineomgeving door passende moderatie, leeftijdsadequate ontwerpkeuzes en robuuste beschermingsmechanismen overeenkomstig artikel 28 van de Digitaledienstenverordening en de toepasselijke richtsnoeren, is opname op de lijst niet aan de orde, dan wel kan de dienst van de lijst worden verwijderd. Omgekeerd kan opname of behoud op de lijst verantwoord zijn wanneer uit toezicht of handhaving blijkt dat de dienst, gelet op de risico's voor minderjarigen, tekortschiet op die punten. De maatregel sluit daarmee aan bij het bestaande Europese toezicht- en handhavingskader en vermijdt dat op Vlaams niveau een afzonderlijk normatief beoordelingskader zou worden gecreëerd naast de Digitaledienstenverordening.

51. De effecten van de leeftijdsbeperking worden opgevolgd in samenhang met bestaande monitoringinstrumenten inzake digitale leefwereld, mediawijsheid en kinderrechten. Bijzondere aandacht gaat naar de impact op de bescherming van minderjarigen, de effectiviteit van de lijstbenadering en eventuele onbedoelde neveneffecten op participatie en toegang tot informatie. De lijst van tussenhandeldiensten is dynamisch en kan op basis van gewijzigde omstandigheden worden herzien. De evaluatie wordt mede gevoed door onderzoek en door participatieve trajecten met kinderen en jongeren.

C. Totstandkomingsprocedure

52. De Inspectie van Financiën verleende een positief advies op 18 maart 2026

53. Het ontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies nummer 2026/93 van 24 maart 2026.

54. De Vlaamse Regering gaf haar eerste principiële goedkeuring aan dit dossier op 3 april 2026.

55. De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens verleende advies nr. 2026/048 op 5 mei 2026.

Advies Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

De Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) voor de verwerking van persoonsgegevens bracht op 5 mei 2026 advies nr. 2026/048 uit over het voorontwerp van decreet. Daarbij formuleerde de VTC de volgende opmerkingen.

1. De VTC vindt het positief dat een afweging gemaakt wordt tussen het recht op informatie, de vrijheid van meningsuiting, de eerbiediging van het privéleven enerzijds en het recht op ontwikkeling en gezondheid anderzijds. Het is voor de VTC evenwel niet duidelijk wat er bedoeld wordt met de passage: "*Wat het recht op privéleven en gegevensbescherming betreft, strekt de maatregel er niet toe bijkomende persoonsgegevens te verzamelen of te verwerken, noch legt hij een algemene verificatieplicht op die verder gaat dan wat reeds uit het Unierecht voortvloeit*". De VTC stelt dat de minderjarige moet geïdentificeerd worden omdat zijn leeftijd nagegaan moet kunnen worden. Het is niet duidelijk hoe dit zal gebeuren. De VTC vraagt om dit te verduidelijken in de memorie.

Repliek: Deze vraag om verduidelijking van de VTC kan worden gevolgd. Aan de memorie van toelichting zal de nodige uitleg worden toegevoegd.

2. De VTC merkt op dat de stellers van het ontwerp erover moeten waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG. De VTC heeft daarbij geen opmerkingen.

3. De VTC stelt dat het volgende doeleinde uit het voorontwerp van decreet kan afgeleid worden: het opvolgen van de bescherming van minderjarigen bij tussenhandeldiensten die hun lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling kunnen aantasten. Dit doeleinde is volgens de VTC welbepaald en transparant, en eveneens nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is volgens de VTC een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan. De VTC is van oordeel dat het doeleinde welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is.

4. De VTC wijst erop dat artikel 4, 7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de verwerkingsverantwoordelijke diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen. De administratie (het Departement Cultuur, Jeugd en Media (hierna: "DCJM")) is volgens artikel 2, 55° van het decreet de dienst die bevoegd is voor het mediabeleid. Een tussenhandeldienst is volgens artikel 2, 56 (bis) van het decreet een tussenhandeldienst als vermeld in artikel 3, g), van de digitaledienstenverordening. De VTC heeft daarbij geen opmerkingen (behoudens de algemene opmerkingen).

5. De VTC meent dat het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) verplicht zal zijn gelet op de lijst van de VTC met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren volgens artikel 35,4 van de AVG.

Repliek: De VTC kan op dit punt bijgetreden worden, maar dit vereist geen aanpassingen aan het voorontwerp van decreet. Indien blijkt dat de verwerking door DCJM hieronder valt, zal DCJM een GEB uitvoeren. Wat DCJM als verwerkingsverantwoordelijke betreft, worden er geen persoonsgegevens verwerkt die vallen onder de lijst die de VTC opsomt. Er worden door DCJM enkel persoonsgegevens verwerkt van personeelsleden en contactpersonen van tussenhandeldiensten met het oog op het opstellen van een lijst van tussenhandeldiensten, vermeld in artikel 176/9/1, §2, van dit ontwerp van decreet.

6. De VTC wijst erop dat volgens artikel 5.1, c) AVG, de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. De VTC is van oordeel dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.

7. De VTC stelt dat de bewaartermijnen moeten verantwoord worden in de memorie van toelichting opdat kan worden nagegaan of één en ander in overeenstemming is met de minimale gegevensverwerking.

Repliek: In antwoord op deze opmerking van de VTC, zullen de bewaartermijnen verantwoord worden in de memorie van toelichting.

8. De VTC merkt op dat persoonsgegevens juist moeten zijn en zo nodig moeten worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d) AVG). Het voorontwerp van decreet bevat hierover geen bepalingen. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

Repliek: Teneinde de totaliteit van de verwerking van persoonsgegevens te vatten zonder telkens artikelsgewijs te moeten werken, wordt via een nieuw artikel 6 van voorliggend decreet een artikel 237/0 ingevoegd in het mediadecreet:
"*Art. 237/0. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de verwerking van de persoonsgegevens, de beveiliging van deze gegevens, de juistheid van persoonsgegevens en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Tevens kan de Vlaamse Regering de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt nader omschrijven.*"

9. De VTC verwijst naar artikel 12 AVG, dat bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het voorontwerp aan te vullen met de verplichting om deze vermeldingen op te nemen, zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en zodat het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

Repliek: Artikel 12 van de AVG bepaalt inderdaad dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt. Dit artikel is echter rechtstreeks van toepassing op eenieder die optreedt als verwerkingsverantwoordelijke.
In het dispositief van een regelgevende tekst mogen geen bepalingen voorkomen die andere bepalingen herhalen, zoals bepalingen die alleen een hogere norm in herinnering brengen door die over te nemen of anders weer te geven (omzendbrief VR 2019/4 Wetgevingstechniek). Het is dus niet aangewezen om het voorontwerp van decreet op dit punt aan te passen.

De VTC wijst erop dat artikel 32 AVG de verwerkingsverantwoordelijke verplicht om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. De VTC voegt daaraan toe dat de specificering van deze maatregelen in principe niet in de wetgeving moet worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd

zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren

56. De Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media verleende advies op 13 mei 2026.

Advies van de Sectorraad Media

De sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media bracht op 13 mei 2026 een advies uit over het voorontwerp van decreet. In dit advies formuleerde de Sectorraad de volgende opmerkingen.

1. De sectorraad onderschrijft de doelstelling om minderjarigen beter te beschermen tegen schadelijke online risico's. Hij erkent dat deze problematiek urgent is en dat doortastend optreden ten aanzien van risicovolle sociale media en andere tussenhandeldiensten noodzakelijk is. Volgens de sectorraad is het positief dat het voorontwerp vertrekt van de bestaande leeftijdsgrens van 13 jaar. Die grens sluit aan bij de logica van de privacyregelgeving en bij de minimumleeftijden die verschillende diensten zelf hanteren. Ook de keuze voor een dynamische lijst van risicovolle diensten wordt positief beoordeeld. Omdat die lijst wordt opgesteld op basis van objectieve criteria en in samenhang met de Digitaledienstenverordening, kan zij bijdragen tot een gerichte en proportionele aanpak.

2. Tegelijk waarschuwt de sectorraad dat het toegangsverbod niet mag leiden tot een verschuiving van verantwoordelijkheid naar kinderen, jongeren en ouders. Volgens de sectorraad reguleert voorliggende regelgeving in de eerste plaats de kinderen en jongeren zelf. Sociale platformen en andere tussenhandeldiensten moeten zelf voldoende worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid om effectieve maatregelen te nemen en hun diensten veiliger, transparanter en kindvriendelijker te maken. Een toegangsverbod wordt door de sectorraad beschouwd als een suboptimale oplossing wanneer de aanbieders van risicovolle diensten niet tegelijk sterker worden verplicht om de kwaliteit, veiligheid en privacy van hun dienstverlening te verbeteren. Het verbod mag volgens de raad geen aanleiding zijn om verdere structurele maatregelen ten aanzien van deze diensten achterwege te laten.

Repliek: Voorliggende regelgeving doet geen afbreuk aan de bestaande verplichtingen die op aanbieders van tussenhandeldiensten rusten. Integendeel, het ontwerp vertrekt net vanuit de verantwoordelijkheid van de betrokken aanbieders. De decretale verplichting is gericht tot de aanbieders van de tussenhandeldiensten die onder het toepassingsgebied van de regeling vallen. Zij moeten waarborgen dat minderjarigen jonger dan dertien jaar geen toegang hebben tot hun dienst. Er is dus, in tegenstelling tot wat de sectorraad in zijn advies stelt, geen sprake van een verschuiving van de handhaving naar kinderen, jongeren of ouders. De leeftijdsgrens wordt niet gehandhaafd ten aanzien van minderjarigen die een platform proberen te gebruiken, noch ten aanzien van ouders of opvoedingsverantwoordelijken. De handhaving richt zich op de aanbieder die nalaat om een passend systeem van leeftijdscontrole te voorzien of de leeftijdsgrens onvoldoende te waarborgen. De regeling moet bovendien worden gelezen binnen het bredere Europese kader van de Digitaledienstenverordening.

Aanbieders van onlineplatformen blijven gehouden om passende en evenredige maatregelen te nemen ter bescherming van minderjarigen, onder meer op het vlak van privacy, veiligheid en beveiliging. Het toegangsverbod voor minderjarigen jonger dan dertien jaar vervangt die verplichtingen niet, maar vormt een aanvullende maatregel voor diensten die, gelet op hun aard of werking, de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten. De doelstelling is bijgevolg niet om de verantwoordelijkheid bij gezinnen te leggen, maar om risicovolle diensten aan te spreken op hun eigen verantwoordelijkheid. Platformen moeten hun dienstverlening zodanig organiseren dat de leeftijdsgrens effectief wordt nageleefd en dat de gebruikte controlemechanismen voldoen aan de vereisten inzake privacy, gegevensbescherming, veiligheid en gegevensminimalisatie.

3. De sectorraad vraagt dat de maatregel periodiek wordt geëvalueerd. Daarbij moet worden nagegaan of de regelgeving daadwerkelijk bijdraagt tot een betere situatie voor kinderen en jongeren, en of zij geen ongewenste neveneffecten veroorzaakt.

Repliek: Zoals opgenomen in de memorie van toelichting wordt voorzien dat de effecten van de maatregel gemonitord worden in samenhang met bestaand onderzoek naar de digitale leefwereld, onder meer via relevante jeugd- en kinderrechtenmonitoringinstrumenten.

4. Bij de verdere uitwerking van het wetgevend kader moet volgens de sectorraad rekening worden gehouden met het ontbreken van volledige wetenschappelijke consensus over een wettelijk toegangsverbod. De raad benadrukt het belang van een stevige wetenschappelijke basis, het vermijden van morele paniek en het zoveel mogelijk vrijwaren van positief gebruik van tussenhandeldiensten.

Repliek: Zoals aangegeven in de memorie van toelichting ligt voorliggende regelgeving volledig in lijn met de bevindingen een aanbevelingen van toonaangevend onderzoek zoals het advies van de Hoge Gezondheidsraad van 4 december 2025 over de effecten van het gebruik van schermen en sociale media op jongeren. Nieuwe wetenschappelijke bevindingen zullen steeds in rekening worden genomen bij de verdere uitbouw van het regelgevend kader en de evaluatie van het regelgevend kader.

5. De sectorraad wijst erop dat ouderlijke toestemming en ouderlijk toezicht een rol kunnen spelen. Die benadering sluit volgens de raad aan bij de aanbeveling van de Hoge Gezondheidsraad en bij de logica van de AVG. De Vlaamse regelgever moet onderzoeken of deze dimensie in de regeling moet worden ingebouwd.

Repliek: Ouderlijke toestemming en ouderlijk toezicht moeten van elkaar worden onderscheiden. Beide kunnen een relevante rol spelen in de bredere bescherming en begeleiding van minderjarigen online, maar zij vormen niet het voorwerp van deze decretale regeling. Ouderlijk toezicht blijft belangrijk omdat ouders en opvoedingsverantwoordelijken kinderen kunnen begeleiden bij hun mediagebruik, context kunnen geven bij online-ervaringen, afspraken kunnen maken over schermtijd en gebruiksomstandigheden, en signalen van problematisch of schadelijk gebruik sneller kunnen opmerken. Die pedagogische en begeleidende

rol blijft essentieel, maar zij staat naast het regelgevend kader dat hier wordt uitgewerkt. Het ontwerp kiest bewust niet voor een regime waarbij toegang mogelijk blijft mits ouderlijke toestemming. Een dergelijk systeem zou in de praktijk een complexere vorm van leeftijdsverificatie vereisen, waarbij niet alleen de leeftijd van de minderjarige, maar ook de identiteit, hoedanigheid en toestemming van de ouder of wettelijke vertegenwoordiger moet worden vastgesteld. Dat verhoogt de uitvoeringslast, de gegevensverwerking en de privacyrisico's. Daarom wordt gekozen voor een duidelijke leeftijdsgrens voor toegang tot de betrokken risicovolle tussenhandeldiensten, waarbij de aanbieder de naleving van die grens moet waarborgen via een systeem van leeftijdscontrole dat voldoet aan vereisten inzake privacy, gegevensbescherming, veiligheid en gegevensminimalisatie.

6. De sectorraad stelt de bevoegdheid van de Vlaamse overheid niet in vraag, maar signaleert verschillende bevoegdheids- en harmoniseringsvragen. De raad wijst op mogelijke intra-Belgische bevoegdheidsconflicten, onduidelijkheid over de toepassing in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, mogelijke conflicten met federale bevoegdheden en de noodzaak om ontwikkelingen op Europees niveau mee te nemen. Bovendien merkt de raad op dat Vlaanderen recent ervoor koos om binnen de eigen bevoegdheid voor systemen zoals GoedGezien samen te werken met de andere gemeenschappen.

Repliek: De bescherming van minderjarigen online raakt aan meerdere bevoegdheidsdomeinen zoals ook blijkt uit het actieplan 'Veilig Online', waarin verschillende beleidsdomeinen worden betrokken. Het voorliggende ontwerp bevindt zich evenwel volledig binnen de grenzen van de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. De regeling vertrekt in de eerste plaats van de tussenhandeldiensten die onder artikel 176/9 van het Mediadecreet vallen. Daarnaast wordt de toegangsbeperking ook van toepassing gemaakt op tussenhandeldiensten die worden aangeboden aan afnemers van de dienst die gevestigd zijn of zich bevinden in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, voor zover die diensten de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten en zijn opgenomen op de door de Vlaamse Regering vast te stellen lijst. Voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad betekent dit dat de regeling niet geldt op grond van een algemene territoriale bevoegdheid over Brussel, maar op grond van de gemeenschapsbevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. De regeling is daar enkel relevant voor zover de betrokken dienst wordt aangeboden aan afnemers die zich in Brussel bevinden of daar gevestigd zijn, en voor zover de dienst binnen het materiële toepassingsgebied van het ontwerp valt. In de memorie van toelichting wordt een passage toegevoegd waarbij gesteld wordt dat de Vlaamse Regering ernaar streeft, met het oog op een coherente bescherming van alle minderjarigen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, in overleg te treden met de bevoegde instanties van de andere gemeenschap teneinde een gecoördineerde toepassing van de leeftijdsgrenzen voor tussenhandeldiensten in dit tweetalige gebied te bevorderen. Verder zal het ontwerp van decreet, voor zover het technische voorschriften of regels betreffende diensten van de informatiemaatschappij bevat, overeenkomstig Richtlijn (EU) 2015/1535 worden aangemeld via de TRIS-procedure. Die kennisgeving biedt de Europese Commissie de mogelijkheid om na te gaan of de ontworpen regeling verenigbaar is met het Unierecht, waaronder het vrij verkeer van diensten, de Digitaledienstenverordening en de vereisten inzake

noodzakelijkheid, evenredigheid en non-discriminatie. Indien verdere Europese wetgevende initiatieven daartoe aanleiding geven, zal de Vlaamse regeling waar nodig worden geëvalueerd. Het is niet correct dat het classificatiesysteem GoedGezien is ontwikkeld samen met de andere Gemeenschappen. De Vlaamse Gemeenschap heeft autonoom en binnen zijn eigen bevoegdheid het classificatiesysteem ontwikkeld.

7. De praktische werking van de maatregel hangt volgens de sectorraad af van een voldoende effectieve vorm van leeftijdscontrole. Tegelijk blijft leeftijdscontrole technisch, juridisch en maatschappelijk moeilijk. De raad wijst op privacyrisico's, problemen inzake data-soevereiniteit, mogelijke mistoestanden, omzeilbaarheid en de grote impact op alle gebruikers van de betrokken diensten. Bij de invoering van leeftijdscontrole moet ook rekening worden gehouden met mogelijke uitsluitingsmechanismen. De sectorraad verwijst onder meer naar beperkte digitale inclusie en het ontbreken van een eID bij bepaalde groepen. Voor dergelijke problemen moeten effectieve oplossingen worden voorzien.

Repliek: Het is belangrijk om leeftijdscontrole en leeftijdsverificatie van elkaar te onderschrijven. Leeftijdscontrole is het brede begrip waaronder verschillende methodes vallen die kunnen gebruikt worden om de leeftijd te controleren. Leeftijdsverificatie wijst op een specifieke manier van leeftijdscontrole op basis van een officieel identificatiedocument. De bezorgdheden van de sectorraad worden hierover reeds ondervangen in het ontwerp en de memorie van toelichting. Het ontwerp schrijft niet één specifieke techniek voor leeftijdscontrole voor, en legt evenmin het verplicht gebruik van officiële identiteitsdocumenten of eID op. De keuze van het concrete systeem blijft bij de aanbieder, op voorwaarde dat het mechanisme effectief is in het licht van het risico voor minderjarigen en voldoet aan de Europese waarborgen inzake proportionaliteit, evenredigheid en dataminimalisatie. De decretale bepaling vereist uitdrukkelijk dat het systeem van leeftijdscontrole voldoet aan de vereisten inzake privacy, gegevensbescherming, veiligheid en gegevensminimalisatie, zoals opgenomen in de richtsnoeren van de Europese Commissie bij artikel 28, lid 4, van de Digitaledienstenverordening. Ook het risico op uitsluiting wordt door deze open formulering beperkt. Omdat het ontwerp geen exclusieve verificatiemethode voorschrijft, kunnen aanbieders werken met passende methoden die rekening houden met toegankelijkheid, digitale inclusie en beschikbaarheid voor verschillende gebruikersgroepen. De Europese richtsnoeren bevestigen bovendien dat aanbieders, wanneer leeftijdscontrole noodzakelijk is, meer dan één methode moeten aanbieden om te vermijden dat gebruikers worden uitgesloten die geen gebruik kunnen maken van één specifieke methode.

8. Het ontwerp moet volgens de sectorraad juridisch duidelijk maken wat een verbod op toegang precies inhoudt. Er is nood aan verduidelijking over gebruik in onderwijscontexten, gebruik onder ouderlijk toezicht, mogelijke aansprakelijkheid van ouders en de vraag of de formulering onbedoeld ook dienstenverdelers kan vatten. De sectorraad wijst ook op mogelijke gevolgen voor de toegang van kinderen tot kwalitatieve Vlaamse mediacontent. Vlaamse omroepen, productiehuizen en content creators zijn actief op platformen zoals YouTube. Een toegangsverbod kan ertoe leiden dat kinderen minder in contact

komen met lokale, kwalitatieve content, terwijl zij bij gebrekkige leeftijdscontrole mogelijk toch actief blijven op die platformen.

Repliek: Het ontwerp richt de verplichting echter tot de aanbieders van de betrokken tussenhandeldiensten, niet tot ouders, leerkrachten of andere opvoedingsverantwoordelijken. De aanbieder van de tussenhandeldienst moet de naleving van de leeftijdsgrens waarborgen via een systeem van leeftijdscontrole. De handhaving is dus gericht op de dienstverlener die onder de regeling valt, niet op individuele ouders, scholen of leerkrachten die in een concrete opvoedings- of onderwijscontext met audiovisuele of online-inhoud omgaan. De toegangsbeperking geldt bovendien niet voor alle online-inhoud of voor alle digitale diensten. Zij geldt enkel voor tussenhandeldiensten die onder het toepassingsgebied van de bepaling vallen, die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten, en die door de Vlaamse Regering op een lijst worden geplaatst. Die lijstaanpak laat toe om gericht en proportioneel te werken, op basis van de kenmerken van de dienst, het feitelijke gebruik, de gebruikersbasis, de risico's voor minderjarigen en de mate waarin de aanbieder effectieve beschermingsmaatregelen neemt. Wat platformen zoals YouTube, Instagram of Facebook betreft, sluit de regeling aan bij een leeftijdsgrens die door veel sociale mediaplatformen vandaag al in hun algemene voorwaarden wordt gehanteerd. De memorie van toelichting stelt dat de meeste sociale mediaplatformen een minimumleeftijd van 13 jaar opnemen om een account aan te maken en de dienst te gebruiken, en dat deze grens doorgaans als absolute ondergrens wordt geformuleerd, zonder uitzondering voor ouderlijke toestemming. Het ontwerp maakt die ondergrens voor de betrokken risicovolle diensten afdwingbaar binnen het Vlaamse regelgevende kader. De bezorgdheid over toegang tot kwalitatieve Vlaamse mediacontent is relevant, maar moet worden afgewogen tegen de doelstelling van de regeling. Het ontwerp beoogt niet om Vlaamse content van minderjarigen weg te houden, maar om toegang door kinderen jonger dan dertien jaar tot bepaalde risicovolle tussenhandeldiensten te beperken wanneer die diensten onvoldoende waarborgen bieden voor hun lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling. De lijstaanpak vermijdt dat de maatregel automatisch geldt voor elke drager of elk distributiekanaal waarop Vlaamse content beschikbaar is. De toegang tot kwalitatieve Vlaamse content blijft daarnaast een afzonderlijke beleidsdoelstelling.

9. Voor de handhaving is volgens de sectorraad voldoende capaciteit bij de Vlaamse Regulator voor de Media noodzakelijk. De VRM moet over de middelen, interne ruimte en operationele duidelijkheid beschikken om de regelgeving effectief te kunnen toepassen.

Repliek: De praktische impact voor de VRM moet evenwel in verhouding worden gezien tot het toepassingsgebied van de regeling en het Europese toezichtskader. Voorlopig zijn er geen videoplatformdiensten in Vlaanderen gevestigd waarop de regeling rechtstreeks als Vlaamse vestigingsstaat zou moeten worden toegepast. Daarnaast zal een belangrijk deel van het toezicht ten aanzien van de grootste sociale mediaplatformen plaatsvinden binnen het kader van de Digitaledienstenverordening, waarbij de Europese Commissie centrale toezichts- en handhavingsbevoegdheden uitoefent ten aanzien van zeer grote onlineplatformen. De Vlaamse handhaving zal dus in belangrijke mate verlopen in afstemming met het Europese toezichtskader en met de bevoegde nationale

autoriteiten. Dat neemt niet weg dat de VRM, als bevoegde autoriteit binnen het Vlaamse mediabeleid, over voldoende operationele capaciteit moet beschikken om zijn rol op te nemen. In dat verband heeft de Vlaamse Regering op 23 november 2023 haar goedkeuring gehecht aan de aanpassing van het personeelsplan van de VRM en aan een personeelsuitbreiding met 1 VTE, onder meer in het kader van de opvolging van de Digitaledienstenverordening.

10. De sectorraad vraagt daarnaast een realistische en transparante operationalisering van de richtlijnen bij artikel 28 van de Digitaledienstenverordening. Die operationalisering moet gebeuren in samenwerking met relevante Vlaamse experten en stakeholders. Effectieve handhaving vereist volgens de sectorraad ook voldoende cijfers en bewijzen. Samenwerking met onderzoekers, stakeholders en het Safer Internet Center Betternet is nodig om gegevens te verzamelen in functie van de implementatie van de Digitaledienstenverordening.

Repliek: De richtsnoeren van de Europese Commissie zijn richtinggevend voor de beoordeling van passende en evenredige maatregelen ter bescherming van minderjarigen online. De grootste sociale mediaplatformen zijn doorgaans zeer grote onlineplatformen in de zin van de Digitaledienstenverordening. Voor die platformen beschikt de Europese Commissie over de toezicht- en handhavingsbevoegdheden. De Vlaamse handhaving wordt daarom ingebed in het Europese toezichtskader en kan niet los worden gezien van de rol van de Commissie ten aanzien van deze platformen. Samenwerking tussen de bevoegde nationale autoriteiten, de digitaledienstencoördinator, de Europese Commissie, onderzoekers en andere stakeholders zal inderdaad nodig zijn. Operationalisering zal wel zeker niet uitsluitend Vlaams gebeuren.

11. Tot slot stelt de sectorraad dat de maatregel alleen kan werken indien hij wordt ondersteund door structurele communicatie en voldoende maatschappelijke gedragenheid. Die communicatie moet worden ingebed in een ruimer kader van handvatten en ondersteuning voor ouders, en mag pas starten wanneer de regelgeving volledig operationeel is. Voor die communicatie en ondersteuning acht de sectorraad samenwerking nodig met onder meer GoedGezien, PEGI, Mediawijs, de Gezinsbond, het Agentschap Opgroeien, de mediasector en Vlaamse en lokale stakeholders.

Repliek: Ter bescherming van minderjarigen online worden er onder meer via het actieplan ‘Veilig Online’ naast regelgevende initiatieven ook sterk ingezet op initiatieven op het vlak van mediawijsheid, ouderlijke begeleiding en maatschappelijke bewustwording. Voorliggende regeling heeft evenwel een specifiekere draagwijdte. Zij legt in hoofdzaak een verplichting op aan de aanbieders van de betrokken tussenhandeldiensten. Het zijn deze platformen die de naleving van de leeftijdsgrens moeten waarborgen via een passend systeem van leeftijdscontrole dat voldoet aan de vereisten inzake privacy, gegevensbescherming, veiligheid en gegevensminimalisatie. De werking van de decretale norm mag daarom niet afhankelijk worden gemaakt van communicatiecampagnes of vrijwillige gedragswijzigingen bij ouders, scholen of minderjarigen. Communicatie kan wel ondersteunend zijn, met name om ouders,

jongeren, scholen en organisaties correct te informeren over de doelstelling, draagwijdte en toepassing van de regeling.

57. De Vlaamse Regering gaf haar tweede principiële goedkeuring aan dit dossier op 26 juni 2026.

58. De Raad van State verleende advies nr. 79.682/1/V op 8 september 2026.

Advies van de Raad van State

Conform de beslissing van de Vlaamse Regering van 26 juni 2026 waarmee dit dossier een tweede maal principieel werd goedgekeurd, werd aan de Raad van State advies gevraagd over dit voorontwerp van decreet. De Raad van State bracht zijn advies nr. 79.682/1/V uit op 8 september 2026.

10. Ten eerste verwijst de Raad van State, wat de materiële bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap betreft, naar eerdere adviespraktijk en stelt dat de ontworpen regeling binnen de bevoegdheid inzake audiovisuele en auditieve mediadiensten valt, voor zover de betrokken tussenhandeldiensten "bewegende beelden of geluid doorgeven die bestemd zijn voor het publiek in het algemeen, of aan een deel ervan, en geen vertrouwelijk karakter hebben". De Raad stelt opnieuw dat de regeling van videoplatformdiensten tot de bevoegdheid van de gemeenschappen behoort. De Raad van State stelt dat de gemeenschappen binnen het kader van hun bevoegdheid inzake audiovisuele en auditieve mediadiensten, regels kunnen uitvaardigen ter bescherming van minderjarigen tegen programma's die hun fysieke, mentale of morele ontwikkeling kunnen schaden, onafhankelijk van de drager. Vervolgens bevestigt de Raad uitdrukkelijk dat de Vlaamse Gemeenschap een leeftijdsgrens kan bepalen voor de toegang tot tussenhandeldiensten waarvoor ze materieel bevoegd is. De Raad stelt evenwel dat de link met de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap in de tekst tot uiting moet komen. Door de verwijzing naar "omroepactiviteiten" in artikel 176/9 zonder meer weg te laten, ontstaat volgens de Raad "minstens de indruk" dat de bepalingen toepassing vinden op alle tussenhandeldiensten. De Raad beveelt daarom aan uitdrukkelijk te bepalen dat het gaat om tussenhandeldiensten "in zoverre ze bewegende beelden of geluid doorgeven die bestemd zijn voor het publiek in het algemeen, of aan een deel ervan, en geen vertrouwelijk karakter hebben".

Vervolgens stelt de Raad van State dat de Vlaamse Gemeenschap in de meest ruime zin bevoegd is voor de bescherming van minderjarigen, met inbegrip van het opleggen van een leeftijdsgrens (ontworpen artikel 176/9/1, § 1, van het Mediadecreet) en de ermee gepaard gaande waarborgverplichting (ontworpen artikel 176/9/1, § 3).

Repliek: De opmerking van de Raad van State wordt onderschreven voor zover wordt benadrukt dat de bepalingen van het Mediadecreet slechts toepassing kunnen vinden binnen de materiële bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. Iedere decretale bepaling dient evenwel reeds overeenkomstig de bevoegdheidsverdelende regels te worden geïnterpreteerd. De schrapping van de woorden "die betrekking hebben op omroepactiviteiten" strekte er niet toe de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap uit te breiden tot

tussenhandeldiensten die buiten de inhoudelijke en technische aspecten van de audiovisuele en auditieve mediadiensten vallen. Zij beoogde uitsluitend te vermijden dat de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap afhankelijk zou worden gemaakt van het in het Mediadecreet gebruikte begrip "omroepactiviteit". De regeling blijft derhalve uitsluitend van toepassing voor zover de betrokken activiteiten behoren tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap overeenkomstig artikel 4, 6°, BWHI. Dit wordt verduidelijkt in de memorie van toelichting.

11. Wat de territoriale bevoegdheid betreft, stelt de Raad van State vast dat het voorontwerp de op te leggen leeftijdsgrens (ontworpen artikel 176/9/1, § 1, van het Mediadecreet) en de ermee gepaard gaande waarborgverplichting (ontworpen artikel 176/9/1, § 3) en gegevensverwerking (ontworpen artikel 237/33) mede van toepassing te willen maken op:
    - aanbieders uit derde landen die geen wettelijke vertegenwoordiger hebben aangeduid overeenkomstig artikel 13 van de digitaledienstenverordening en die tussenhandeldiensten aanbieden aan afnemers die gevestigd zijn of zich bevinden in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad (artikel 176/9, eerste lid, 3°, van het Mediadecreet); alsook op
    - alle andere aanbieders waarvan de tussenhandeldiensten aangeboden worden aan afnemers die gevestigd zijn of die zich bevinden in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad (in hoofdzaak aanbieders die gevestigd zijn in andere gemeenschappen van België, in andere lidstaten van de Europese Unie of Europese Economische Ruimte of in derde landen).

Vervolgens verwijst de Raad van State naar zijn eerdere adviespraktijk inzake de implementatie van de Digitaledienstenverordening, nl. de in artikel 56 van de Digitaledienstenvervordening vervatte regels om te bepalen welke lidstaat bevoegd is voor toezicht en handhaving van die verordening kan dienstig zijn om de bevoegdheid binnen België te bepalen. De ontworpen leeftijdsgrens vormt volgens de Raad geen nadere uitvoering van verplichtingen voortvloeiend uit de Digitaledienstenverordening. Om die reden kan volgens de Raad met betrekking tot het ontworpen artikel 176/9/1 van het Mediadecreet niet geargumenteerd worden dat de Vlaamse Gemeenschap in de interne Belgische rechtsorde verder uitvoering wenst te geven aan die verordening in overeenstemming met artikel 56 ervan. Wat de territoriale bevoegdheid in Brussel-Hoofdstad betreft, bevestigt de Raad van State dat de Vlaamse Gemeenschap in verband met de genoemde aangelegenheden regelgevend kan optreden in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, voor zover haar regels met andere woorden van toepassing zijn op aldaar gevestigde instellingen die, in verband met de culturele aangelegenheden, "wegens hun activiteiten" moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap (artikel 127, § 2, van de Grondwet). De Raad van State vervolgt dat de in randnummer 4.1 van het advies en hierboven opgesomde aanbieders tussenhandeldiensten niet gevestigd zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en bijgevolg ook geen instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad in de zin van artikel 127, § 2, van de Grondwet uitmaken. Bijgevolg is volgens de Raad de Vlaamse Gemeenschap territoriaal niet bevoegd om een leeftijdsgrens op te leggen die toepassing vindt op die aanbieders in zoverre zij tussenhandeldiensten aanbieden aan afnemers die zich in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad bevinden of gevestigd zijn.

Repliek: De opmerking kan worden bijgetreden dat artikel 56 van de Digitaledienstenverordening als zodanig geen bevoegdheidsgrond vormt voor de ontworpen leeftijdsgrens. De leeftijdsgrens vormt geen uitvoering van een uit die verordening voortvloeiende verplichting. Het territoriale toepassingsgebied wordt daarom autonoom bepaald overeenkomstig de Belgische bevoegdheidsverdelende regels. De verwijzing in het ontworpen artikel 176/9/1 naar de tussenhandeldiensten vermeld in artikel 176/9 wordt bijgevolg geschrapt. De Raad van State wordt niet bijgetreden in zoverre die ervan uitgaat dat een buitenlandse aanbieder zelf in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gevestigd moet zijn opdat de betrokken dienstverlening aan afnemers in dat taalgebied onder de territoriale bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap kan vallen. Artikel 127, § 2, van de Grondwet moet worden toegepast in samenhang met het beginsel dat het onderwerp van een gemeenschapsregeling op grond van een relevant aanknopingspunt binnen de territoriale bevoegdheidssfeer van de betrokken gemeenschap moet kunnen worden gelokaliseerd.

Volgens vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof betekent een exclusieve territoriale bevoegdheidsverdeling dat "*het onderwerp van iedere regeling welke een gemeenschapswetgever uitvaardigt moet kunnen worden gelokaliseerd binnen het gebied waarvoor hij bevoegd is, zodat iedere concrete verhouding en situatie slechts door één enkele wetgever wordt geregeld*" en dat "*de gemeenschapsraden het criterium of de criteria bepalen met toepassing waarvan het onderwerp van de door hen uitgevaardigde regeling, naar hun inzicht, gelokaliseerd is binnen hun bevoegdheidsgebied*" (GwH 19 april 2006, nr. 51/2006, B.9.1 tot B.9.3; GwH 2 maart 2011, nr. 33/2011, B.5). Het gekozen aanknopingspunt moet daarbij aansluiten bij de aard en het voorwerp van de toegewezen materiële bevoegdheid.

Welnu, in casu werd ervoor geopteerd om niet zozeer de plaats van vestiging van de onderneming als zodanig als aanknopingspunt te hanteren, maar wel de plaats waar de concrete tussenhandeldienst die op het Nederlandse taalgebied gericht is, wordt aangeboden. Een dergelijk aanknopingspunt sluit beter aan bij de aard van tussenhandeldiensten, die zich in de regel uitstrekken over de landsgrenzen en waarbij de vestigingsplaats van de betrokken onderneming weinig relevant is. Bij dergelijke grensoverschrijdende digitale diensten kan de betrokken dienstverleningsverhouding worden gelokaliseerd aan de hand van de plaats waar de dienst wordt aangeboden en het taalgebied waarop de dienst zich richt. Alleen tussenhandeldiensten die aangeboden worden in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad én *gericht zijn op* het Nederlandse taalgebied, worden door deze regeling geviseerd. Dat criterium moet worden gelezen in overeenstemming met artikel 127, §2, van de Grondwet. Voor diensten die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad worden aangeboden, moet met andere woorden blijken dat de tussenhandeldienst op het Nederlandse taalgebied gericht is.

Concreet kan het criterium "*gericht zijn op het Nederlandse taalgebied*" worden ingevuld aan de hand van onder meer:

- de herkomst van de advertentiegelden;
- de hoofdtaal of de voornaamste taal van de dienst;
- het bestaan van bepaalde diensten die specifiek op klanten in het Nederlandse taalgebied zijn gericht;

- de aanwezigheid van inhoud of commerciële communicatie die specifiek gericht is op het publiek in het Nederlandse taalgebied;
- de mogelijkheid om goederen of diensten in het Nederlandse taalgebied te bestellen;
- het verstrekken van klantenservice in het Nederlands.

De geschiktheid van het criterium "gericht zijn op het Nederlandse taalgebied" als territoriaal aanknopingspunt voor grensoverschrijdende mediadiensten werd reeds aanvaard door de afdeling Wetgeving van de Raad van State. In advies nr. 74.162/3 van 27 oktober 2023 oordeelde de afdeling Wetgeving van de Raad van State over een regeling die van toepassing was op particuliere omroeporganisaties die gevestigd zijn in *andere* lidstaten van de Europese Unie, dat, in het licht van de bovenvermelde indicatoren, "*kan worden aangenomen dat het gekozen aanknopingspunt in overeenstemming is met de bevoegdheidsverdeling*".

De tekst van de ontworpen regeling wordt verduidelijkt om het territoriaal toepassingsgebied in deze zin te verduidelijken.

12. Ten derde stelt de Raad van State, wat de vormvereisten betreft, dat het voorontwerp overeenkomstig Richtlijn (EU) 2015/1535 voorafgaand bij de Europese Commissie moet worden aangemeld en dat de toepasselijke wachttermijn moet worden nageleefd. De verplichting om minderjarigen jonger dan dertien jaar geen toegang te bieden tot bepaalde tussenhandeldiensten vormt volgens de Raad "in beginsel een regel betreffende diensten van de informatiemaatschappij". De Raad neemt kennis van de mededeling dat die TRIS-aanmelding vóór de definitieve aanneming zal plaatsvinden. De Raad stelt bovendien dat indien de voorgelegde tekst ten gevolge van de aanmelding van het voorontwerp nog wijzigingen zou ondergaan, de gewijzigde of toegevoegde bepalingen opnieuw aan de afdeling Wetgeving moet worden voorgelegd.

13. Ten vierde stelt de Raad van State, in zijn algemene opmerkingen dat het ontworpen artikel 176/9/1, §3, aanbieders verplicht om de leeftijdsgrens te waarborgen en daarvoor in een systeem van leeftijdscontrole te voorzien. Volgens de Raad legt het voorontwerp van decreet aldus een bijkomende verplichting tot leeftijdscontrole op aan aanbieders van tussenhandeldiensten. De Raad verwijst daarbij naar overweging 9 DSA en naar de uitvoerig gemotiveerde mening van de Europese Commissie van 6 juli 2026 naar aanleiding van de aanmelding, op grond van artikel 5, lid 1, van richtlijn 2015/1535, van een Frans wetsvoorstel dat een soortgelijke leeftijdsgrens voor sociale netwerken wenste in te voeren. Volgens die analyse behoren verplichtingen inzake maatregelen ter bescherming van minderjarigen, waaronder in bepaalde omstandigheden leeftijdscontrole, tot het door de artikelen 28, 34 en 35 DSA geharmoniseerde domein. De Raad stelt dat de Europese Commissie lidstatelijke rechtsnormen die bijkomende verplichtingen tot leeftijdscontrole opleggen, "onder voorbehoud van een andersluidende interpretatie door het Hof van Justitie van de Europese Unie", onverenigbaar acht met de artikelen 28, 34 en 35 DSA. De Raad stelt verder dat voorliggende regeling de aanbieders op uitdrukkelijke wijze verplicht te voorzien in een systeem van leeftijdscontrole en dat impliceert dus een bijkomende juridische verplichting tot het waarborgen van de bescherming van minderjarigen in hoofde van aanbieders van tussenhandeldiensten.

Repliek: De tekst wordt in die zin aangepast. Daarmee legt het decreet niet langer een zelfstandige verplichting op aan aanbieders van tussenhandeldiensten om de decretale leeftijdsgrens te waarborgen of daarvoor in een systeem van leeftijdscontrole te voorzien. Deze aanpassing doet geen afbreuk aan de leeftijdsgrens zelf. Zoals de Raad van State in zijn advies uitdrukkelijk bevestigt, valt het invoeren van een leeftijdsgrens voor de toegang tot tussenhandeldiensten als zodanig buiten het geharmoniseerde domein van de digitaledienstenverordening. De Vlaamse regeling beperkt zich derhalve tot het vaststellen van de leeftijdsgrens en tot het bepalen van de diensten waarop die leeftijdsgrens van toepassing is. Deze schrapping doet echter geen afbreuk aan het feit dat de Vlaamse Gemeenschap in de meest ruime zin bevoegd is voor de bescherming van minderjarigen, met inbegrip van het opleggen van een leeftijdsgrens (ontworpen artikel 176/9/1, § 1, van het Mediadecreet) en de ermee gepaard gaande waarborgverplichting.

14. Ten vijfde stelt de Raad van State dat "het invoeren van een leeftijdsgrens voor toegang tot aanbieders van tussenhandeldiensten buiten het geharmoniseerde domein van de digitaledienstenverordening valt", maar dat de uitdrukkelijke verplichting om in een systeem van leeftijdscontrole te voorzien wel een vereiste vormt ten aanzien van dienstverleners van de informatiemaatschappij. De Raad van State stelt daarbij, wat de toepassing op aanbieders die in een andere lidstaat gevestigd zijn betreft, dat rekening moet worden gehouden met artikel 3 van Richtlijn 2000/31/EG. Artikel 3, lid 4, laat volgens de Raad slechts in beperkte mate toe dat de lidstaat van ontvangst aanvullende vereisten oplegt. De maatregel moet noodzakelijk zijn voor een van de in die bepaling vermelde doelstellingen, waaronder de bescherming van minderjarigen, betrekking hebben op "een bepaalde dienst van de informatiemaatschappij" en evenredig zijn. Vooraf moet bovendien de lidstaat van vestiging worden verzocht maatregelen te nemen en moeten die lidstaat en de Europese Commissie van de voorgenomen maatregel in kennis worden gesteld. De Raad verwijst daarbij naar de rechtspraak van het Hof van Justitie volgens welke "algemene en abstracte maatregelen (…) ten aanzien van een algemeen beschreven categorie van bepaalde diensten van de informatiemaatschappij" niet kunnen worden beschouwd als maatregelen ten aanzien van een "bepaalde dienst". De Raad stel dat de gekozen lijstbenadering kan voldoen aan het vereiste dat een maatregel betrekking heeft op een "bepaalde dienst". De Raad stelt dat "in de mate dat het voorontwerp het toepassen van een leeftijdsgrens afhankelijk maakt van de opname van een specifieke, in een andere lidstaat gevestigde aanbieder van tussenhandeldiensten op een door de Vlaamse Regering vastgestelde lijst, zou kunnen worden verantwoord dat de ontworpen regeling een ten aanzien van een bepaalde dienst genomen vereiste uitmaakt". In dat geval moeten volgens de Raad evenwel "de procedurele vereisten, die voortvloeien uit artikel 3, lid 4, b), van richtlijn 2000/31/EG voor elke afzonderlijke opname op de lijst van een in een andere lidstaat gevestigde aanbieder, [...] worden gevolgd.

Repliek: Zoals hierboven uiteengezet, wordt de ontworpen paragraaf 3 van artikel 176/9/1 geschrapt. Het decreet legt bijgevolg geen zelfstandige verplichting meer op aan aanbieders van tussenhandeldiensten om de leeftijdsgrens te waarborgen of daarvoor in een systeem van leeftijdscontrole te voorzien. Voorliggende

decretale regeling stelt de leeftijdsgrens vast en machtigt de Vlaamse Regering om de concrete tussenhandeldiensten te bepalen waarop die leeftijdsgrens van toepassing is. De opname van een specifieke dienst op die lijst gebeurt bij een latere uitvoeringsmaatregel. Aangezien het voorliggende decreet zelf geen concrete in een andere lidstaat gevestigde dienst op de lijst opneemt, dienen de voorwaarden van artikel 3, lid 4 van richtlijn 2000/31/EG niet reeds bij de aanneming van dit decreet voor een specifieke dienst te worden doorlopen.

15. Ten zesde stelt de Raad van State, bij het onderzoek van artikel 3 en de machtiging aan de Vlaamse Regering om de lijst vast te stellen, dat het voorontwerp "op geen enkele wijze aangeeft in overeenstemming met welke procedures of vereisten een beslissing tot opname op de betreffende lijst zal plaatsvinden". Hoewel de memorie van toelichting volgens de Raad enig inzicht verschaft in de redenen die de Vlaamse Regering kunnen toelaten een aanbieder op de lijst te plaatsen, wordt het voorontwerp gekenmerkt door een ruime machtiging aan de Vlaamse Regering". In het bijzonder blijkt volgens de Raad onvoldoende op welke gronden, volgens welke procedure en binnen welke termijnen de Vlaamse Regering zal moeten of mogen overgaan tot het opnemen van een aanbieder op de lijst, en evenmin hoe de betreffende aanbieder de mogelijkheid heeft zich te verweren of te verzoeken niet langer op de lijst te worden opgenomen.

De Raad stelt bovendien dat "in het ontworpen rechtskader elke mogelijke garantie ontbreekt dat de opname op de lijst niet op willekeurige wijze zal gebeuren". De Raad acht het daarom raadzaam om in artikel 3 van het voorontwerp nadere regels uit te werken en op die wijze de machtiging aan de Vlaamse Regering op een meer nauwkeurige wijze af te bakenen.

Repliek: De tekst wordt aangepast op dit punt. De essentiële beoordelingscriteria voor de opname van een tussenhandeldienst op de lijst worden in het decreet zelf opgenomen. Daarbij wordt onder meer rekening gehouden met de aard en kenmerken van de dienst, het gebruik, het bereik en de gebruikersbasis, de concrete risico's voor minderjarigen en de getroffen beschermingsmaatregelen. Ook definitieve vaststellingen of beslissingen van de krachtens het Unierecht bevoegde toezichthoudende autoriteiten of rechterlijke instanties inzake de naleving van verplichtingen ter bescherming van minderjarigen, waaronder artikel 28 van de Digitaledienstenverordening, kunnen bij die beoordeling worden betrokken.

16. Ten slotte merkt de Raad van State, bij wijze van wetgevingstechnische slotopmerking, op dat doorheen het voorontwerp het begrip "tussenhandelsdiensten" wordt gebruikt, terwijl zowel het bestaande Mediadecreet als de digitaledienstenverordening spreken over "tussenhandeldiensten". De Raad beveelt aan om ter wille van de duidelijkheid en de coherentie consequent die laatste term te gebruiken.

Repliek: De tekst wordt aangepast op dit punt. Het betreft een technische correctie.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

59. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

II. Toelichting bij de artikelen
Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

In artikel 176/9 wordt de verwijzing naar het begrip "omroepactiviteiten" opgeheven om een foutieve lezing te vermijden. Het begrip "omroepactiviteiten" kan zo geïnterpreteerd worden dat het uitsluitend betrekking heeft op het inhoudelijke aspect van de mediabevoegdheid en dat het niet de volledige Vlaamse mediabevoegdheid voor de inhoudelijke en technische aspecten van de audiovisuele en de auditieve mediadiensten omvat, zoals bepaald in artikel 4, 6° BHWI[41].

De schrapping van deze verwijzing strekt er niet toe het toepassingsgebied van het Mediadecreet uit te breiden tot tussenhandeldiensten die buiten de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap vallen. De regeling blijft derhalve uitsluitend van toepassing voor zover de betrokken activiteiten behoren tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap overeenkomstig artikel 4, 6°, BWHI.

Artikel 3

<u>Eerste paragraaf:</u>
In artikel 176/9/1 wordt een toegangsbeperking ingevoerd voor minderjarigen die jonger zijn dan dertien jaar, ten aanzien van tussenhandeldiensten die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten en die zijn opgenomen in de lijst, vermeld in paragraaf 2, voor zover die tussenhandeldiensten gericht zijn op het Nederlandse taalgebied en aangeboden worden in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. De leeftijdsgrens waarin het nieuwe artikel 176/9/1 voorziet, vormt als zodanig geen uitvoering van een verplichting die voortvloeit uit de Digitaledienstenverordening. De territoriale bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap voor deze leeftijdsgrens wordt bijgevolg niet ontleend aan artikel 56 van de digitaledienstenverordening, maar moet worden beoordeeld overeenkomstig de Belgische bevoegdheidsverdelende regels. Dit artikel is geïnspireerd op de beschermingsmaatregelen, opgenomen in artikel 42 en artikel 176/4, die ertoe strekken minderjarigen te beschermen tegen programma's, gebruikers gegenereerde inhoud en commerciële communicatie die hun lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling kunnen aantasten.

---

[41] Deze interpretatie vloeit voort uit het feit dat het mediadecreet is opgebouwd volgens een drielagen-model (content – transmissie – netwerken) en dat de omroepactiviteiten in het mediadecreet geregeld worden in deel III "Radio-omroep en televisie", terwijl daarna nog o.m. volgen Deel III/1 (videoplatformdiensten), Deel III/2 (tussenhandeldiensten), Deel IV (Dienstenverdelers) en Deel V (Netwerken).
Zie bijvoorbeeld ook Raad van State, advies 68.221/3 van 16 december 2020 over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap 'tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2018/1808 (richtlijn audiovisuele mediadiensten) in het licht van een veranderende marktsituatie: *"Indien het de bedoeling is om de activiteiten van videoplatformdiensten als omroepactiviteiten te beschouwen in de zin van artikel 2, 25°, van het Mediadecreet, rijst de vraag of in de definitie van het begrip 'omroepactiviteit' de laatste zin ("Omroepactiviteit wordt ook wel radio-omroep en televisie genoemd") niet moet worden weggelaten*".

Dit artikel schrijft geen verplicht gebruik van leeftijdsverificatie (via officiële documenten zoals ID) voor. De keuze van de manier en systeem rond leeftijdscontrole (algemene term voor het controleren van de leeftijd van gebruikers) blijft aan de aanbieder, voor zover het gehanteerde mechanisme effectief is in het licht van het risico voor minderjarigen en voldoet aan de in de Digitaledienstenverordening en bijhorende richtsnoeren omschreven waarborgen zoals proportionaliteit, evenredigheid en dataminimalisatie. Op die manier wordt een evenwicht nagestreefd tussen de bescherming van minderjarigen en de fundamentele rechten op privacy en gegevensbescherming. Artikel 28 van de Digitaledienstenverordening verplicht aanbieders van voor minderjarigen toegankelijke onlineplatforms om passende en evenredige maatregelen te nemen om een hoog niveau van privacy, veiligheid en beveiliging van minderjarigen te waarborgen. Welke maatregelen daarvoor vereist zijn, moet overeenkomstig de Digitaledienstenverordening worden beoordeeld.
De Vlaamse Regering streeft ernaar, met het oog op een coherente bescherming van alle minderjarigen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, in overleg te treden met de bevoegde instanties van de andere gemeenschap teneinde een gecoördineerde toepassing van de leeftijdsgrenzen voor tussenhandeldiensten in dit tweetalige gebied te bevorderen.

<u>Tweede paragraaf:</u>
Paragraaf twee voorziet dat de Vlaamse Regering een lijst vaststelt van de tussenhandeldiensten waarop de leeftijdsbeperking van toepassing is. Een tussenhandeldienst wordt bijvoorbeeld automatisch op de lijst, vermeld in artikel 176/9/1, §2 van voorliggend decreet, opgenomen wanneer een bevoegde toezichthoudende autoriteit vaststelt dat die dienst geen passende en evenredige maatregelen neemt om een hoog niveau van privacy, veiligheid en beveiliging van minderjarigen te waarborgen, zoals vereist door artikel 28, lid 1, van de Digitaledienstenverordening. De naleving van artikel 28 wordt gecontroleerd door bevoegde nationale autoriteiten of door de Europese Commissie. Indien uit een beoordeling van een van die autoriteiten blijkt dat een tussenhandeldienst niet aan die vereisten voldoet, zal die dienst op de lijst worden opgenomen. De Vlaamse Regering kan zich bij de samenstelling van de lijst beroepen op rechterlijke uitspraken, wetenschappelijke studies, gemotiveerde adviezen van expertenorganisaties, enzovoort. Bij die beoordeling wordt er getoetst aan de criteria die in de richtsnoeren bij artikel 28 van de DSA zijn uitgewerkt. Het betreft vooreerst de aard, de specifieke kenmerken, het beoogde of feitelijke gebruik, het bereik en de gebruikersbasis van de dienst, evenals de concrete risico's die daaruit voor minderjarigen voortvloeien. Vervolgens wordt nagegaan of de aanbieder, gelet op die risico's, effectieve en proportionele beschermingsmaatregelen heeft getroffen. Daarbij wordt gekeken naar: leeftijdsgeschikte en privacy vriendelijke standaardinstellingen, het beperken van ongewenst contact en zichtbaarheid van accounts van minderjarigen, de wijze waarop aanbevelingssystemen zijn ingericht en of deze niet leiden tot verhoogde blootstelling van minderjarigen aan schadelijke inhoud, contacten of gedragingen, de beschikbaarheid van laagdrempelige meldings-, feedback- en klachtenmechanismen, en de aanwezigheid van interne governance, middelen en verantwoordingsstructuren die de bescherming van minderjarigen structureel verankeren in het ontwerp en de exploitatie van de dienst.

Artikel 4

Dit artikel voegt een nieuwe taak toe aan de taken voor de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de Vlaamse Regulator voor de Media. Deze kamer zal toezicht houden op de naleving van artikel 28 digitaledienstenverordening en op de leeftijdsgrens die in uitvoering daarvan wordt opgelegd voor toegang tot tussenhandeldiensten die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten.

Aangezien het gaat om de handhaving ten opzichte van aanbieders van tussenhandeldiensten, zal de kamer dit toezicht uitvoeren met toepassing van hoofdstuk IV van de digitaledienstenverordening. Dit betekent onder meer dat het verstrekken van onjuiste, onvolledige of misleidende informatie, het niet beantwoorden of niet corrigeren van onjuiste, onvolledige of misleidende informatie en het zich niet onderwerpen aan een inspectie door deze aanbieders van tussenhandeldiensten kan worden gesanctioneerd met een maximale geldboete ter waarde van 1% van de inkomsten of de wereldwijde omzet van de aanbieder van de tussenhandeldiensten in het voorgaande boekjaar.

Artikel 5

Dit artikel voegt een specifieke sanctie toe die de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen kan opleggen bij een inbreuk op artikel 28 van de digitaledienstenverordening en op de leeftijdsgrens die in uitvoering daarvan wordt opgelegd voor toegang tot tussenhandeldiensten die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten. Gelet op de analogie van dit artikel met de digitaledienstenverordening loopt deze sanctie gelijk met de sancties die de algemene kamer kan opleggen bij niet-naleving van een verplichting uit de digitaledienstenverordening.

Artikel 6

Dit artikel voegt een nieuw artikel 237/0 toe dat een algemene delegatiebepaling bevat voor de bepalingen over gegevensverwerking in deel VIII/1 van het Mediadecreet. De bepaling laat de Vlaamse Regering toe om, binnen de grenzen van het decreet, nadere uitvoeringsregels vast te stellen over de verwerking van persoonsgegevens, de beveiliging ervan, de juistheid en actualisering van persoonsgegevens en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen.

Artikel 7

Dit artikel voegt een artikel 237/4/1 toe aan het Mediadecreet waarin de verwerking van persoonsgegevens wordt geregeld in het kader van de opmaak van de lijst van tussenhandeldiensten vermeld in artikel 176/9/1, §2, en dit in uitvoering van de bepalingen van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

In het kader van artikel 22 van de Grondwet en meer in het bijzonder gelet op het legaliteitsbeginsel dient een wettelijke basis voorhanden te zijn om de inmenging in het privéleven toe te laten. Deze wettelijke basis wordt voorzien in dit artikel, waarin de verwerking van de persoonsgegevens wordt geregeld. Dit artikel vormt de rechtsgrond waarop de administratie zich kan baseren bij het verwerken van persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van artikel 176/9/1 van dit decreet.

In dit verband kan ook verwezen worden naar het Besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie, en meer bepaald naar artikel 24 en artikel 30.

Verder houdt het legaliteitsbeginsel eveneens het voorzienbaarheidscriterium in. Dat betekent dat de formulering van de opgenomen bepalingen voldoende precies dient te zijn, zodat een burger de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien. De desbetreffende bepaling bevat dan ook de essentiële elementen van de verwerking van de persoonsgegevens.

Bij het overzicht van de essentiële elementen van desbetreffende verwerking van persoonsgegevens, werd hetzelfde stramien gevolgd als in de bestaande bepalingen in het mediadecreet betreffende de verwerking van persoonsgegevens: eerst wordt de verwerkingsverantwoordelijke, alsook het relevante verwerkingsdoeleinde bepaald, daarna de categorieën van betrokkenen wiens persoonsgegevens verwerkt worden en de categorieën van persoonsgegevens die verwerkt worden, en tot slot de bewaartermijnen van de persoonsgegevens alsook de eventuele verdere verwerking van persoonsgegevens.

Conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan strikt noodzakelijk. De bewaartermijnen zijn gebaseerd op artikel 41 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019. Artikel 41 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën is op zijn beurt gebaseerd op de verjaringstermijn van het Burgerlijk Wetboek, die tien jaar bedraagt (artikel 2262bis). Gelet op deze algemene verjaringstermijn van tien jaar voor persoonlijke rechtsvorderingen is een bewaartermijn van tien jaar verantwoord, gelet op mogelijke geschillen die kunnen voortvloeien uit de opmaak van de lijst van tussenhandeldiensten.

De begrippen uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming die in het mediadecreet gebruikt worden, dienen te worden begrepen in het kader van hun betekenis in de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Dit artikel heeft betrekking op verwerking van persoonsgegevens door de administratie. De rechtvaardigingsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens voor wat betreft de administratie is de uitvoering van taken van algemeen belang (artikel 6(1)(e) AVG) die aan haar worden opgedragen in artikel 3, 6° van het Besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006 tot operationalisering van het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media en de uitvoering van de taken die aan de administratie worden toegewezen krachtens het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Brussel en Media,

Cieltje VAN ACHTER